

"PARKELJČEK" PROTI RUSIJI JE SPET NA DELU

REAKCIJA OSTANE REAKCI
JA; NJENO GLAVNO ORODJE
JE "PARKELJ" ZA ODRA-
ŠENE LJUDI.

Washington, D. C. — Teško je navadnemu človeku verjeti, kaj je res in kaj ni res, kar se poroča o Rusiji. Ampak resnica je, da se lahko vedo verjame ameriškim zveznim senatorjem, ki so se na svoje oči prepričali, kako je v Rusiji, kot pa častnikarskim poročevalcem v službi bankirjev, špekulantov in menjalec denarja.

slingu njegove službe nazaj. U
in sling je pustil službo predsednik
le-ko je postal minister v bivš

Delavske novice.

(Federated Press.)

Coolidge je izvoljen — zato dol z

medo!

Scranton, Pa. — 22.000 antracitnih rudarjev v scrantonskem distriktu je 17. t. m. zastavalo v znak protesta, ker so jim znižali medo.

St. Louis. — Delavcem, ki izdelujejo razne pijače v Anheuser-Buschovi pivovarni, je bila te dni utrgana plača za \$1.50 do \$5.00 na teden. Okrog 300 delavcev je prizadeh. V St. Louisu je danes taka brezposelnost, da se deset delavcev tepe za eno izpraznjeno mesto.

Cementarji so dobro izžemani.

Washington. — Trgovinski departament vlade poroča, da je 35.116 delavcev v cementni stroki prejelo skupaj \$49,740,985 medzle leta 1923. Na drugi strani so lastniki cementoven v istem letu naredili \$113,965,672 čistega dobička.

Cementarji so slabo organizirani — in zato je razlika med gornjima vsotama tako velika.

Delavski položaj v štirih državah.

Chicago. — Barney Cohen, distriktni direktor zveznega dobavnega biroja v Chicagu, poroča sledeče o delavskem položaju v Illinoisu, Michiganu, Indiani in Wisconsinu:

Illinois. — Položaj se počasi izboljšuje. V Peoriji je še dosti delavcev brez dela, čeprav tovarne jemljejo nove modi v velikem številu. Premogovniki obratujejo vsak teden bolje. Železnike delavnice v Bloomingtonu obratujejo celih šest dni v tednu. Jeklarne v Jolietu so povedale produkcijo. Tovarne v Waukeganu so tudi precej oživile zadnje čase. V Chicagu cvete stavbinstvo.

Indiana. — Velika industrija se giblje. Premogovniki so še vedno v slabem položaju. Na farmah je dosti dela.

Michigan. — V avtomobilskih tovarnah v Detroitu je bolj slabo. V premogarskih okoljih je 4000 mož brez dela. Druge industrije obratujejo bolj po slabem.

Wisconsin. — Izvzemli v gozdovih, kjer sekajo in žagajo les, je to v državi bolj slabo. Tovarne Milwaukeeja, Fond du Lacu in drugih krajih obratujejo s 50 odstotki normalne kapacitete.

Rudarji se bavijo s kokojerejo.

Nokomis, Ill. — Rudarji v tukajšnji okolici, ki zelo slabo delajo, so se zatekli h kokojereji, da si vsaj nekoliko olajšajo boj za obstanek.

Statistika glede unije črkostavcev.

Indianapolis. — Mednarodna tipografska unija je imela ob koncu oktobra t. l. 67,036 članov in 727 krajevnih podružnic. 28,728 članov je uspešnih pri časopisih, 26,209 v komercialnih tiskarnah in 658 v kombiniranih tiskarskih delavnicah. 9519 članov je brez dela. 13,626 delavcev opravlja nočno delo. 12,873 članov dela 48 ur v tednu. 8256 dela 45 ur in ostali delajo 42 do 47½ ure v tednu; 722 članov dela manj kot 42 ur. — Najbolj plačani imajo člani krajevne unije št. 83 v New Yorku, ki je \$10.00; prejemajo namreč \$63 za 36 ur dela. Za temi so najbolj plačani člani št. 36 v Chicagu, ki dobivajo \$58.05 za 45 ur.

VELIKI POŽARI NA VZHODU.

Biznis kna svrči krivdo vedno na druge.

Warner, N. J. — Na barki Lambert Transportation kompanije je nastala silna eksplozija, ki je bila tukaj zasidrana v zalivu Staten Islanda. Razstrelba je povzročila požar. Ena oseba je mrtva, dve pa ranjeni. Na barki so nakladali gorivo in parnika. Požar je uničil barko in parnik.

Bizniški časopisje je temu poročilo dodalo, da je tretji večji požar ob jerseyjskem obrežju, za to je bil oženj podtaknjen.

Ljudstvo je seveda drugega mnenja in misli, da je s temi požari v stiku podjetniška malomarnost, ki nastaja iz pošajenja po večjem profitu.

Atlantic City, N. J. — V hotelu Bothwell je nastal ogenj, ki se je hitro razširil v velik požar, v katerem so štiri osebe izgubile svoje življenje.

Varni hoteli proti požaru gore v Ameriki kot slama. Mogoče ima ogenj tako moč, da vpepeli tudi neizgorljive stvari.

Razne vesti.

FARMARJI SE NE DAJO ODGNATI

S svojimi družinami tabore ob vodovodu.

Lone Pine, okraj Inyo, Cal. — Neoborožena armada farmarjev s svojimi ženami in otroci tabori ob alabamskih durih vodovoda, ki oskrbuje mesto Los Angeles s potrebno vodo. Farmarji so se odločili, da ostanejo, dokler se mesto s njimi ne poravnava zaradi škoda, ki jim povzroča pomanjkanje vode, odkar je bil zgrajen vodovod.

Serif je izročil farmarjem sodniški ukaz, ki jim prepoveduje se umetavati v zadeve mestnega vodovoda. Nekateri farmarji so čekali sodniške prepovedi, drugi so jo utaknili v šep, tretji so jo pa vrgli proč, ko so predstali par vrstic.

Brzojavke iz Sacramenta poročajo, da je guverner rekel, da ne odpolje milice, ker ne vidi vzroka za odreditev milice.

Neki svitez je vprašal, kdo pa je vaš voditelj? In iz farmarskih gri mu je zadonelo: "Nihče, mi smo vsi voditelji." Po kratkem molku je pa nekdo rekel: "Veliko mesto se je dolgo časa norčevalo iz farmarjev, med tem so pa polja ležala neobdelana."

Tam zadaj se je oglasilo ducat krepkih mož: "Ako bo samo eden izmed nas ranjen, tedaj to pomeni porušenje vodovoda." — "Tukaj ostanemo in nihče nas ne premakne od tukaj. Umaknemo se samo milici."

Farmarji so pričeli dovažati pohištvo, kar pomeni, da se s n. u. maknejo, dokler ne bo zadeva rešena, ali dokler jih ne odčene milica.

SVARILLO FEDERALNIH USLUŽBENCEM.

Washington, D. C. — Luther C. Steward, predsednik Narodne federacije federalnih uslužbencev, pripoveduje v glasilu organizacije "Federal Employe's" o razmerah federalnih uslužbencev na postaji za umetno ribjerejo v Woods Hole, Mass., in pravi, da so te razmere najbolj žalostne, kolikor jih je on videl v delci. Woods Hole je letovišče in uslužbeni morajo plačati življenske potrebe dražje kot v Bostonu, kjer je življenje najdražje v velikih mestih. Na tej postaji plačajo navadnim delavcem in vajencem po petdeset dolarjev mesečno. Izuzetno ribar prejme pet in sedemdeset dolarjev mesečno, superintendent pa sto pet in dvajset dolarjev in poleg ima brezplačno stanovanje. Drugi delavci ne prejemajo stanarine in tudi nimajo prostega stanovanja.

Steward priporoča kot edini pripomoček, da se federalni uslužbeni organizirajo takoj v svoji strokovni organizaciji, da bo lahko 500,000 federalnih uslužbencev nastopilo združeno pred preračunskimi odseki v kongresu.

On svari federalne uslužbence, da se sedanja administracija lahko izkaže napram federalnim uslužbencem bolj sovražna kot pretekla, ako se uslužbeni ne organizirajo in tako pokažejo, da ne bo nobenega dvoma o njih moči.

ČUDNE SO RAZMERE V DOMU ZA MLADENKE.

Chicago, Ill. — O tem, kaj se godi za mladostjo, v katerem so zaprti mladoletna dekleta, ve ljudstvo toliko, kakor o bitjih, ki žive na Marsu. Semintje pove revalta teh mladih bitij, da je nekaj narobe v teh zavodih, v katerih "poboljšujejo mladino". Ampak kaj pravzaprav povzroča revolte v teh zavodih, pa nikdar ne izve širša publika.

V zavodu za dekleta je šest deklet v starosti od 15 do 17 let napadle stražarice in jo zvezale. Nato so dekleta skušala pobegniti. Ena je bil prepreden. To je vse, kar se je izvedelo.

Ali bi ne bilo na mestu, da so taki domovi odprti saj en dan v tednu javni inšpekciji? Oblikovalcem naj bi bilo dovoljeno izprazniti mladoletne grešnike in grešnice o razmerah v zavodu, ker le na ta način je mogoče iz takih "poboljševalnic" napraviti vagojevališča.

510 mrtvih na Javi.

Batavia, Java, 18. nov. — Uradno javljajo, da je potres zadnje srede usmrtil 510 oseb na Javi. Ducat vasl je v razvalinah. Lahki sunki se še pojavljajo.

Vesti iz Jugoslavije.

Endaški pokret v Bosni. 'Glas Slobode' piše o rudarskem pokretu v Bosni sledeče:

Lansko leto meseca maja je bil obnovljen v Zenici Savez rudarskih delavcev. Delo za obnovo Saveza se je pričelo v najtežjem času. Na eni strani je bila politična reakcija proti delavskemu pokretu, na drugi strani demoralizacija in desorientacija rudarskih delavcev, ki so zaplavali v največjem delu v šovinistično nacionalno vodo. Pri tem stanju je bilo izredno težko začeti s širšim organizacijskim delom in dviganjem pokreta. Pa vendar je mnogim naprom in žrtvam uspelo, da se je Savez rudarskih delavcev zopet obnovil in začel s ponovno organizacijo. Že v začetku svojega dela se je savezu posrečilo, da je sklenil s rudarskim ravateljstvom kolektivno pogodbo, in tako nekoliko popravil obupni ekonomski položaj rudarjev, ki so imeli do tedaj po 15 do 27 dinarjev plače na dan.

Tekom tega leta je savez veliko trpel radi preganjanja njegovih najvestejših funkcionarjev, kar mu je zelo otežilo njegovo organizacijsko delo. Zadnji čas pa je vendarle premagal vse težave in rudarji gledajo danes s večjim zaupanjem na svojo organizacijo kot na najmočnejšo zaščitnico njihovih razrednih interesov.

Med tem vsa opaznost še ni minila. Danes se opaja vse jačja težnja gotovih meščanskih politikov, da vstvarjajo za rudarje neke nove nacionalistične organizacije. Njihova težnja je, da na ta način še bolj onesposobijo že tako slab in rasepoljen delavski pokret. Tako organizacije pa nimajo slasti v Bosni, kjer se delavci narodno in verako rasepoljeni, absolutno nikalnih življenskih pogojev in morejo samo cepiti enotno fronto delavcev, pri čemur svojim članom ne donajajo nikake koristi. A ne samo da ne morejo vrstiti naloge razredne mednarodne in medverake organizacije — one predstavljajo tudi ogromno nevarnost radi razpaljevanja nacionalističnih strasti med delavstvom. Zato je dolžnost razredno-zavednih rudarjev, da se pravočasno uprejo tej nevarnosti in čim jačje organizirajo v svoji razredni organizaciji.

V njej bodo našli svoje brate, ki ne vprašajo za narodnost in vero, temveč skupaj šutijo vse težave današnjega družabnega reda. Saimo v taki organizaciji, ki brani interese vseh delavcev enako brez ozira na vero in narodnost, je mogoče voditi uspešno borbo za izboljšanje svojega položaja in kulturno dviganje.

Zato je dolžnost rudarskih delavcev, da se dvignejo najostreje proti takim poskusom, ki jih duhovno razdvajajo in cepijo in da povedejo borbo proti takim škodljivim in opasnim pojavom v njihovi sredini.

K tem izvajanjem "Glas Slobode" imamo dostaviti le to, da stojimo tudi v Sloveniji pred podobnimi poskusi.

Čeprav pri nas verskih razlik ni, moramo odkloniti poskuse, organizirati naše rudarje na tem temelju. Kje je glavni vzrok, da se jih rudarjem tako slabo in da se jih druzenje tuje privatne družbe, kakor je Trboveljska tako nesramno izkoriščati, kakor jih?

V tem, da so organizacije rudarjev razbite, da so razbite predvsem v rudnikih države, našega največjega rudarskega podjetja.

To pa ne bo in ne more biti nikdar bolje, če bomo vstvarjali organizacije tako, da bodo v eni katoliki, v drugi pravoslavni, v tretji muslimani, — tako da bi bilo za vse čase nemogoče doseči to, kar želi delavstvo in vaji njegovi pravi prijatelji najiskrenejše, to je: edinstvo in soderšne odnošaje med vsemi, ki delajo in trpe. Zato so nove klerikalne organizacije, ki jih sknujajo ustanovljati tudi med slovenskimi rudarji sovražnik pravih rudarskih organizacij. Kdor nas skuša odcepiti od svetovnega delavstva, ta vede ali ne vede kapitalu pomaga.

Alija se je zopet pojavil. — Na Fruški gori se je zadnje dni zopet pojavil zagonetni razbojnik, ki je znan pri kmetih pod imenom "Alja". Izvršil je že celo vrsto silno drznih roparskih napadov. Najbrže si hoče pridobiti sloves Jovana Čuruge. Orožniki ga sledujejo — neč in dan, a brez uspeha.

Razne nengode. — Posestnik Ivan Gradinar je Zaleš pri Orljah je doma med delom padel z voza in si zlomil levo nogo. Enaka nesreča se je zgodila pri padcu s drevesa kočarju Lovrencu Brezljahu iz Vikre pod Šmarno goro.

Najstarejši Celovčan — Slovenc. — Najstarejši Celovčan, 95 let stari Franc Zore, je s svojo 68 let staro ženo Marijo praznoval te dni zlato poroko. Zore, rodom Slovenec, je leta 1834, ko je bil poštni voznik na Kranjskem, vozil bivšega avstrijskega cesarja Franca Jožefa na ženitnem potovanju proti Trstu. Zore je upokojenec mestne občine celovške.

Pokušen samomor. — Bivša privatna uradnica Ela Dolinšek, doma iz Lok 326, je bila te dni izgnana iz Zagreba. Ko se je v aredu v spremstvu policijskih organov odgonskim potom vračala v Laško, je na potu v samorilnem namenu zaužila tri tablete sublimata. Prepeljali so jo v splošno bolnico v Ljubljani. Kaj je bil prav za prav vzrok pokušenega samomora, ni znano.

Roparska tolpa pod ključem. — Te dni je bilo v okolici Zaprana tretiranih pet članov roparske tolpe, ki je nedavno oropala šestnika Staniča v Kapelah ter težko poškodovala čevljarja Pšeničnika. Roparji so bili izročeni okrožnemu sodišču v Celju.

Iz sovjetske Rusije.

(Federated Press.)

Svoboda kritike. — Kalinin, predsednik centralnega izvrševalnega odbora sovjetrov, je pred kratkim priporočal v nekem svojem govoru, da se podeli svoboda kritike sovjetske vlade. "Naša vlada, porojena v vojni in sili, je danes legalna ustanova, ki se ne sme bati kritike. Moje mnenje je, da damo svobodo besede nezadovoljnejšem. Faktično sem tudi za to, da oni, ki vidijo kakšno napako vlade, naj bodo takoj povabljeni na delo v sovjeti, da pokažejo, če znajo kaj boljšega. Ljudje, ki niso komunisti in ki nas ostro kritizirajo glede te ali one stvari, bi morali prevzeti kakšno odgovorno delo v sovjetskih enotah. Mi vemo, da 99 odstotkov kmetov in 100 odstotkov delavcev stoji za sovjetskim sistemom vlade. Odprti sovražniki torej nimamo in razlika je le v mnenju v naših vrstah."

Trg za knjige raste. Sovjetska vlada zalaga in tiska knjige s malo večjimi stroški kot so stale pred vojno. Knjige niso dražje. Delavci, kmetje in učitelji dobe popust in to je pomagalo, da so se začele knjige zelo širiti med ljudstvom. Lani je bilo še 300 organizacij, ki so prodajale knjige, letos jih je že 1100, od katerih je 350 samo na deželi.

Produkcija premoga v kotlini Donec je dosegla 12,000,000 ton v letu, ki se je zaključilo v oktobru 1924. Produkcija je dosegla 47 odstotkov predvojne kapacitete.

Žitnica. Sovjetska vlada je odprla osem novih žitnih elevatorjev v južni Rusiji.

Direktna prodaja olja. Sovjetski petrolejski trust je odprl urade v inozemstvu in prodaja ruski petrolej direktno odjemalcem in ne več s posredovanjem inozemskih privatnih trdk kakor je bila doslej navada.

IŠČE SE SLOVENKO ALI HRVATKO

za domača gospodinjstva dela pri družini štirih oseb, trije otroci obiskajoči šolo in jaz. Sprejme se tudi vdova z enim otrokom. Plača po dogovoru. Vsa pisma naslovite na naslov: John Fele, 566 So. Ramacher, Detroit, Mich. (Adv.)

MALO ODLOČNOSTI JE PRI DELAVSKIH VODITELJIH.

(Nadaljevanje s prve strani.)

vnosijo konference za progresivno politično akcijo a programom, da se socialistični nauki bolj razširijo. Ako bo konferenca za progresivno politično akcijo odklonila bistvo socializma, tedaj bodo socialisti stali na svojih lastnih nogah in bodo pričeli s odprto in jasno propagando za socializacijo industrije.

Železniški delavci, glavni kamen v oboku, na katerem bi se naj zgradila nova stranka, se niso izkazali, da lahko gredo po eni poti s socialisti. Železniški delavci imajo izredno konservativno voditelje in ti se bojijo, da se strmo glavi njih ortodoksa politika notranjega kroška, ako pojdejo že nadalje s socialisti.

Ampak voditelji železniških organizacij ne poznajo kapitalizma. Nepriznajo, da kapitalistični gospodarski sistem prijet trdo železnice za vrst in jih stresal nesmiljeno. Takrat bodo ti voditelji mogoče spregledali ali pa ne, da so jo zavzeli, toda preporno, kajti železnice se jih bodo otreli, da lahko sigurno in s legalnimi sredstvi in brez ovir od strani svojih lastnih voditeljev grade pot za boljšo formo gospodarstva v sloveški družbi.

Slovenski delavec, ki hoče izvesti vse sanse delavske vesti, mora vedno čitati dnevnik "Prosveto".

PRODA SE LEPO VEČJE

posestvo s petimi objekti v sredini trga Zalec v Sloveniji, Jugoslavija za svoto Dinarjev 900,000. Podrobnejše informacije se dobe pri: Albertu Naprudnik, Box 154, Ringo, Kans. (Adv.)

DA SKUHAŠ DOBRO PIVO. PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v salogi elad, kmeč, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne telesnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO.

Naše cene za pošiljanje dinarjev in lir so bile vsrjar, skupno a pošiljino, sledeče:

500	—	Din.		\$ 7.35
1,000	—	Din.		\$ 15.35
2,500	—	Din.		\$ 39.35
5,000	—	Din.		\$ 74.00
10,000	—	Din.		\$151.00

100	—	Lir		\$ 5.10
200	—	Lir		\$ 9.85
500	—	Lir		\$23.75
1000	—	Lir		\$46.35

Pri pošiljatih nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICILER PO POSTI KAKOR TUDI BREZJOVNO.

Vse pošiljate naslovite na SLAVENKO BANKO

ZAKRAJSEK & ČESARK
70 — 9th Ave., New York, N. Y.

Bolečine

bodisi revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okrelot in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

KLOBASE

Pitanih prascov mesa in pravih dišavami, prekajene s "Hickory" lesom se prištevajo, že od davnin časov izvrstnim prigizkom. Prasei, popolnost pravih dišav, skunja in vsa priprava, mi dajmo možnost in priliko ponuditi edinstvu najboljšje vrste klobase. Namen mojega oglasa ni priporočati, temveč dati priliko ljudem pokusiti dobre klobase. Cena za funt je 35c, poštnina plačana. Pošljite naročila na: Anton Leopold, P. O. Naylor, Mo. (Adv.)

Zopet nove Slovenske Victor plošče. Vse po 75c.

- 77380 Vsebi drugi polka.
- 77423 Polka Masurka. Harm. s gub.
- 77423 Dvač zapovedi za dekleta.
- 77423 Neta Jo Pavla. Smela s harmonika.
- 77423 Gorenski valček, harmonika.
- 77423 Na skok školi, harmonika.
- 77423 Vabilo, iz. Hudo mekli slo.
- 77423 N. York.
- 77423 Pastirček, Hudo, mekli slo.
- 77423 N. York.
- 77423 Maršni valček, Weber Band.
- 77423 Gorenski valček, Weber Band.
- 77423 Slovinska ljubica, Astil.
- 77423 O ljubici valček, Narodna godla.
- 77423 Kavalska koronina.
- 77423 Hiltshacker koronina, Har. god.
- 77423 V divni dolini, polka.
- 77423 Kravna Marica, valček, Kramar Band.
- 77423 Bred Nade polka, Čolka godla.
- 77423 Knežica polka, s vriskanjem.
- 77423 Revidni con št. poje E. Slaveti.
- 77423 Slovenske Slovenec, poje Slaveti.

Prave glasne Victrola prodajmo od \$22.50 do \$480.00 s honorom ali brez harna.

Za poštnino pošljite 25c. Cenilke zastoni.

IVAN PAJK,

24 Main St., Conemaugh, Pa.

Božič

se približuje in vsak, ki se spomi svojih roditeljev, otrok, sene in rojakov, naj se potruži poslati jim

DARILO

za veliki praznik. Jas pošljim denar v Jugoslavijo hitro, ter varno in plačam v

DINARJIN ali v DOLARJIN

Pišite po cenik.

EMIL KISS BANKIR

132—2nd Ave., New York, N. Y.

Prodajam "Bifkarto"

Na vlogo plačam 4% obresti!

Javni notarski urad!

BOŽIČNI

prazniki veselja se približujejo.

Gotovo, da ne boste pozabili spomniti se svoje rodbine v stari domovini očerčiti jih z denarnim darom za božične praznike.

Naša direktna zveza z vsemi bankami v Evropi omogočuje nam dostaviti vsako pošiljatev po najzmernih cenah in v najkrajšem času, ter z jamstvom, da bo pošiljatev vročena v polnem iznosu.

Prodajamo parobrodne listke (šif karte), zastopamo vse parobrodne družbe: naš parobrodni oddelek vam pomaga nabaviti vse potrebne stvari.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE

CHICAGO

VOGAL 19th ULICE

ILLINOIS

Kapital in prihratek
\$2,000,000.00

Vložite svoje prihranke v to močno in varno banko.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Reklami se ne vrstijo.

Naročnina: Zedinjene države (vključno Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za izposojnino \$5.00.

Naslov na vse, kar ima stik s "PROSVETO"

2837-50 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v obljubi a. pr. (Oct. 31-24) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem davcom potekla naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

S. N. P. J., NJENO DELO IN NJEN RAZVOJ.

Članstvo S. N. P. J. se je samo vzgojilo, dasiravno ni imelo ob času ustanovitve jednote in še precej let po nji nobenega akademično izobraženega človeka in tudi nobenega tistih elementov, ki si prisvajajo pravico ljudskih jerobov, v svoji sredi. Bili so delavci, ki so po težkem in trudopolnem delu po dnevu presedeli večere pri dobrem čitju, da spopolnijo svojo izobrazbo, in pridobljeno vporabijo v korist svoji organizaciji. Organizacija je bila lastnina članov, ki so vedeli, kako se služi kruh z umakim in ročnim delom. Zato so jo čuvali kot punčico v svojem očesu, da ne izvrši takih pomot, ki lahko postanejo za njen razvoj in njeno rast.

Slovenska narodna podpora je produkt vzgoje svojih članov: člani so bili obenem vzgojitelji in učenci. Učili so in pri tem vzgajali sebe, z izmenjavanjem misli med sabo so pa spopolnjevali vzgojo in znanje drugega. V tem dejstvu so vzroki, zakaj niso njeni nasprotniki, ki so se pojavili ob njenem rojstvu in ki še danes napadajo in naskakujejo njene vrste z namenom, da jih razredčijo, imeli nikdar uspeha in ga tudi ne bodo dosegli, dokler bo članstvo ostalo zvesto principom, ki jih goji S. N. P. J., in njenim tradicijam, ki so se razvile iz njene zgodovine.

Lastno glasilo je veliko pripomoglo do uspeha, ker je tvorilo sredstvo za razgovor o vseh važnih zadevah jednote in kot ščit za obrambo, kadar so njeni nasprotniki naskakovali z vso silo, da zanesejo razdor v njene vrste in tako ustvarijo prve pogoje za njen razpad ali pa nazadovanje.

V nje sami so se od njene ustanovitve pa do danes izvršile velike izpremembe v korist njenega članstva. Začetek je bil skromen. Vsak član je plačal le en dolar mesečnega prispevka in podpora, na katero je lahko računil, je bila seveda v proporciji tega prispevka. Članstvo je kmalu sprevidelo, da je podpora premajhna, ako delavca zadene bolezen ali neareča, povlačilo je podporo in tudi asessment.

Članstvo je prišlo do prepričanja, da je delavčeva žena zelo važen faktor v delavskem življenju. Treba je bilo tudi pritegniti žene v lastno organizacijo, ki so imele dotlej priliko se zavarovati le pri organizacijah, pri katerih so zahtevali spolnjevanje gotovih verakih dolžnosti in ob določenem času. Jednota je na široko odprla vrata ženam, da se ji lahko pridružijo, kajti priznala je enakopravnost žene. Nastale so potrebe, da se uvede posmrtninska lestvica, bolniški in posmrtninski razredi in sprejemajo otroci pod okrilje Slovenske narodne podporne jednote. Vse te naprave je članstvo sprejelo po daljših razpravah na konvencijah ali s splošnim glasovanjem. Princip splošnega glasovanja je Slovenska narodna podpora jednota že priznala na tretji redni konvenciji v La Sallu, Ill.

V času svojega obstanka je Slovenska narodna podpora jednota izplačala na sto tisoče dolarjev podpore v raznih formah. Izplačevala je bolniško podporo, odškodninsko za poškodbe, podporo dijakom, izredno podporo članom, ki so brez lastne krivde in zaradi razmer v sedanjem gospodarskem sistemu zabredli v revščino, in posmrtnino dedičem v Ameriki in v starem kraju. Pomagala je povsod, kjer je bila pomoč potrebna.

V teku let se je razvilo njeno premoženje skoraj do dveh milijonov dolarjev in to premoženje so upravljali ves čas delavci in upravljajo ga še danes. To pokazuje, da imajo delavci ravnotako dobre ali pa še boljše upravne zmožnosti, kot posedujoči razred, ki upravne zmožnosti lasti sebi kot prirojeno zmožnost. V glavni odbor so bili izvoljeni tudi mali obrtniki. Ampak ti mali obrtniki so bili preje delavci, preden so odprli svoje trgovine ali pa začeli obrt. To dejstvo še toliko bolj podpira trditve, da imajo delavci zmožnosti upravljati svoja podjetja. In če so delavci zmožni upravljati taka podjetja, katerih premoženje presega milijon dolarjev, je dokazano, da bodo tudi zmožni voditi industrije, kadar bo človeška družba tako daleč dospela, da jih prevzamejo. Slovenska narodna podpora jednota podaja v tem oziru neizpodbiten dokaz. (Dalje prihodnjik).

Jeklarski trust grabi.

(Leland Olds za Fed. Press.)

Kako bi vam ugajala polna plača s bonusom povrh, ko bi delali komaj polovico normalnega dela? Rekli bi tistemu, ki bi vam to povedal, naj se ne norčuje, ker te vrste sreča ni za delavca.

Ampak to je ravno tisto, kar so dobili premožni lastniki jeklarskega trusta v zadnjem štetrletju. V treh mesecih se je nakopičilo za \$30,718,415 dobička, ko je bilo obratovanja komaj za petdeset odstotkov pri tej kompaniji. Kakor pokažejo številke je med delom in kapitalom prav malo skupnega v sistemu, ki je uravnan za profit. V dobi, ko so obratovali komaj s polovico močnostjo, Gary in drugi ravnatelji trusta niso samo glasovali za dividende, temveč še za posebno dividendo, ki so jih pričeli izplačevati leta 1923.

Dobički, ki so jih napravili lastniki jeklarske družbe v prvih devetih mesecih leta, so dosegli vsoto \$122,174,899, kar imenujejo finančni časopisi, da je izobren uspeh. To pomeni deset dolarjev 19 centov na vsako navadno delnico. Pogled na spodnji seznam priča, kako morajo nekateri lastniki delnice emokati s svojimi materialnimi ustnicami:

Profiti v 9 mesecih med vodilnimi lastniki U. S. jeklarskega trusta:

George F. Baker je potegnil \$596,500, L. C. Phipps 359,000, M. S. Milligan 116,000, C. S. Mott 163,000, Frank R. Bacon 105,000, L. H. Catter 170,000, G. H. Singer 101,600, E. A. Rolfe 127,000, J. A. Roebbing 81,300, C. D. Barney 91,400, G. Ruryes 76,200, W. H. Cruker 61,200, A. M. Anderson 61,000, L. F. Bader 50,950.

Toliko so dobili profita samo v zadnjih devetih mesecih. Vodilne brokerske trdke, ki lastujejo je-

klarsko glavnic so imele približno sledeče vsote dobička: Harrisman & Co. \$311,000, J. W. Davis & Co. \$542,000, Post & Flagg \$474,000, Harris Winthrop & Co. \$281,000, C. I. Hudson & Co. \$48,000.

Skromnih petdeset delnic jeklarskega trusta je prineslo Calvinu Coolidgeu \$596, ali polovico vsote, ki je potrebna, da se vrže družina jeklarskega delavca ali vsaj dvakrat toliko kot plača \$250, ki jo zahteval za kratek govor na sestanku vojnih veteranov v Bridgeportu, Conn.

Taki profiti se kupijo ljudem, ki niso nikdar niti s prstom mignili pri produkciji železa in jekla samo zato, da delavce v resnici še ne ve, kako bi izhajal s beraško plačo pri tej odirajoči družbi. Velik del dobička tudi gre v stroje, ki imajo namen, da kolikor mogoče nadomestijo delavstvo in so dosegli, da je dovolj produkta, če se obratuje samo za petdeset odstotkov.

Wallstreetški žurnal piše glede tega: "Pred desetimi leti bi bilo petdesetodstotno obratovanje nemogoče, da bi prineslo kaj dobička. Jeklarsko podjetje bi pri polovičnem obratovanju ne moglo iti akoci četrt leta, da bi ne pokazalo milijonov izgube. Njega zmoglost sedaj pokazuje prebitek nad petnajst milijonov za dividendo, katerega je pripisati izključno povečani produkciji, ki se je pomnožila s spopolnjenimi stroji vzle veliko manjšemu uporabljanju delovne sile.

Na ta način so profiti skozil zadnjih deset let oprostili lastnike pred skrbjo, ali bi obratovali podjetja s polnim ali samo delnim časom. In čeprav so porabljali samo polovico dela, so pronašli uspeh "izobreno zadovoljiv". Prebitek proizvelan po delavstvu v privatnem profitnem sistemu se torej obrača naravnost proti delavstvu, namesto da bi služil za skrajšanje delovnega časa in višji življenjski standard.

Borba človeka proti boleznim.

Človek je vedno skušal lečiti samega sebe, ko je obolel, ali prizadaval se, da ne postane žrtev bolezni.

V pradavnih časih se je divjak v svojih poskusih, da si ohrani zdravje, posluševal vedno istih sredstev. Človek s nerazsvetljenim in neizurjenim umom skušal je vedno premagati bolezen potom čarov, urokov, čudotvornih zelišč, zakliranja ali drugih nadnaravnih sredstev.

Zgodovinarji radi opozarjajo na dejstvo, da je bilo že v starem veku znamenitih poskusov za čuvanje javnega zdravja. Znano je, da so stari Egipčani že v davnih časih precejali blatno vodovje Nila.

Josefov studenec blizu Gizeh je bil iskopen akoci tristo število trde skale in služil za vzgled kot umeten vir čiste vode. Rezervarji za vodo so bili v rabi že v davnih časih; Kitajci so mnogo tisoč let rabili galun za prečiščevanje kalnih vod. V svetem pismu najdemo, da je Mojzes uvedel nekatere izvrstne odredbe. Občudovanja vredni razvoj telesne vzgoje med starimi Grki je vsem znan. Rimljani so bili prvi narod, ki je spoznal vrednost prečiščevanja; zgradili so impozantne vodovode in izumili sistem podzemeljskih odtočnih kanalov.

Vsa taka podjetja so bila brezdomno velike važnosti za obče zdravje. Da niso nastala valed znanstvenega spoznavanja, marveč takorekoč iz navdahnjenosti, nikakor ne zmanjšuje njihove vrednosti.

Potem pa je prišlo nazadovanje za temnih časov srednjega veka; večne vojne, slabe vladne uprave, fanatizem in groba nemoralnost so bili poglavitni vzroki za to. Tokom te dobe je malone prenehalo vsako sanitarno prizadevanje. Ljudje so živeli trumoma v stanovanjih, neprimernih za človeška bitja. Malokdaj so se kopeli ali oprali svoja oblačila. Smeti in odpadke so odkidali na ulice. Nalezljive bolezni so smatrali za kazen božjo in malo ali nič so storili, da se jih obvarujejo. Črna kuga je izbruhnila v jako hudi obliki sredi štirinajstega stoletja in tokom par desetletij je baje pokončala četrtino prebivalstva tedaj znanega sveta. Take kuge so se ponavljale presledkoma tokom več stoletij, ali ravno pustošenja "črne smrti" so zopet povzbudile človeštvo k razsvetli. Da je treba nekaj storiti za obvarovanje proti nalezljivim boleznim. Ustanovili so kvarantine in imenovali čuvaje javnega zdravja. Oblasti so

izdale zdravstvene naredbe; sezidali so kužnice, takozvane lazarete. Tudi gobova bolezen je bila tedaj precej razširjena in ukrenilo se je nekaj za njihovo oskrbo in izolacijo. Dostikrat pa so proglasili gobovce za uradno mrtve, poklenkali so jim in izključili za vedno iz človeške družbe. Nekatje so morali ti nesrečneži nositi klopotalo v avarilo približajočim se ljudem.

Polagoma so se razmere začele zboljšati, ali jako počasi. Predsedek in nevednost, demonska dvojčka teme, sta bila vedno pripravljena vničiti vsakogar, ki se je drznil odpirati knjigo narave.

Celo tako pozno kot l. 1628 je imel Harvey največje težkobe, da bi učenjake svoje dobe prepričal o krvnem toku. L. 1685 je zdravniški kolegijs v Parizu pripisal izbruh bubonske kuge hlapom, proizročenim "valed delovanja solnce in ognja na veliko morje" in prorokovali so, da bo kuga nadaljevala, dokler solnce ostane v znaku Leva.

Zdravniška veda je dandanes oddaljena od takih nazorov le za par stoletij, morda bi lahko rekli le za skoraj eno stoletje, ali kako velikanška je oddaljenost glede napredka. Zasedujemo ta napredek tokom modernije dobe.

Dokler ni Jenner okolo leta 1798 dokazal vrednosti cepjenja, so bile kozice ravno toliko navadne kot so ošpice dandanes. V tretjem, četrtem, petem in šestem desetletju prejšnjega stoletja ni bila kolera nič nenavadnega niti v Ameriki. Celo do prve polovice prejšnjega stoletja so zdravniki mogli le ugibati o vzrokih nekaterih boleznih in dostikrat niso uganili.

V l. 1831-32 je v 18 evropskih mestih, imajočih skupno prebivalstvo štirih in pol milijonov ljudi, umrlo za kolero nič manj od 50,000 ljudi. Na Ogrskem je tokom te epidemije umrl radi kolere po en človek za vsakih 46. V Montrealu je razmerje značalo po enega za vsakih dvajset. V New Yorku je kolera pobrala en odstotek vsake prebivalstva. Celo l. 1873 je bila kolera epidemijna v devetnajstih zveznih državah.

Tifus je bil nekad vedno v spremstvu siromaštva in prenatrpanih bivališ; bil je vedno doma v mestnih nišah, v ladijah in v zaporih.

Pred civilno vojno je bila rumena mrliča tako navadna v New Orleansu, Mobile, Key West, Pensacola in Charleston, da so nekateri označevali ta mesta kot domovine te bolezni. Philadelphia, Baltimore, New York in druga mesta so pretrpela mnogo epidemij te bolezni. Nič manj kot devetdesetkrat se je rumena bole-

zen razpala po Združenih državah.

Kako vse drugače je to dandanes! Moderno zdravilstvo začne pravzaprav z delovanjem velikega Francoza, Louis Pasteurja, med l. 1857 in 1885. Pasteur je uspešno izpodbil domnevo, v katero so do tedaj vsi verjeli, čes da gnitje, kvašenje in enaki procesi so posledica takozvane "spontane generacije" nižjih bitij, t. j. da nižja bitja, ki to proizročujejo, se sama od sebe vedno znova porajajo iz same mrtve snovi. Pasteur je med drugim dokazal, da nekatere bolezni v človeku in živalih so posledica neznansko drobnih, mikroskopičnih rastlin, ki rasejo in se brezštevilno razmnožujejo v telesu bolnika; te najdrobnejše rastline (večinoma jih označuje mo kot rastline) se imenujejo mikroorganizmi ali bolezenske klice ali bakterije.

Pozneje so drugi raziskovalci odkrili in stalno še odkrivajo razne druge vrste klic, od katerih je vsaka proizročitelj kake posebne bolezni. Te klice spadajo deloma v živalstvo, večinoma pa v rastlinstvo, ali prehod med rastlinami in živalimi pri najenostavnejših bitjih, obstoječih iz ene same stanice, je tako malenkostna, da je to vprašanje važno le za strokovnjake. Niso pa vse bakterije škodljive; narobe, večji del njih je koristen, da brez bakterij bi poljedelstvo ni vse življenje sploh ne bi bilo mogoče. Ali tu se bavimo le s onimi bakterijami, ki so klice nalezljivih bolezni. Do danes so znanstveniki odkrili neposrednega proizročitelja sledečih nalezljivih bolezni: črn (anthrax), kolera, davica (difterija), favus (garje na glavi), smolika (konjska bolezen), trakulja, gobova bolezen (leproza), malarija, meningitis (vnetje možganskih mren), bubonska kuga, pljučnica (pneumonija), mrtvični krč (tetanus), jetika (tuberkuloza), legar (typhoid fever) in razne druge nalezljive bolezni. Glede nekaterih bolezni je znan način okuževanja, ali proizročitelj ni bil še odkrit.

S proučevanjem organizmov, ki proizročujejo bolezni, gre roko v roko opazovanje njihovega delovanja in vpliva strupov (toksinov), ki jih izpuščajo v telesne stanice, in njihovega končnega vpliva na vse telo. Iz tega se razvija znanje in raba toksinov v svrhu diagnoze, antitoksinov (protistrupov) v svrhu zdravljenja in obeh toksinov in antitoksinov v svrhu preprečitve bolezni.

— F. L. I. S.

Književni pregled.

Nova Sinclairjeva knjiga. Upton Sinclair je spisal novo knjigo, ki gre v tisk v prihodnjem januarju. V seriji novih zadnjih knjig je Sinclair imel na kritičnem rešetju vero, žurnalizem in šolstvo, v novi knjigi je pa vzel na piko ameriške umetnike: pesnike, romanopisce, kiparje, slikarje in komponiste. Zato se knjiga imenuje "Mammonart" (Mammonumetnost).

"Moje najnovejše delo sem nazval 'Mammonart', kar znači umetnost, ki je najeta in plačana od vladajočega razreda," je rekel Sinclair. "Zašel sem pri Homerju in pisih biblije in našim artistom sem obrnil žepe in jih vprašam, kje so dobili denar in kaj so dali zanj svojim plačnikom. Smatram, da je to najvažnejša naloga, kajti kulturne ideje so temelj vsem drugim aktivnostim."

Nova knjiga stane \$2 trdo vezana in \$1 mehko. Naroča se pri avtorju, čigar naslov je: Pasadena, Calif.

Lepa nagrada. Revna učiteljica na delu je dobila prvo nagrado v vsoti \$13,500 za svoj prvi spis. Miss Martha Ostenso je srečna tekmovalka. Tri družbe, in sicer založniki Dodd, Mead & Co., izdajatelj revije "Pictorial Review" in filmska družba Famous Players-Lasky, so razpisale serijo nagrad za najboljše izvirne novele. Prišlo je 1500 rokopisov. Miss Ostenso je poslala svoje prvo novelo z naslovom "The Passionate Flight" (Strastni beg) iz življenja farmarjev na Severozapadu in sodniki so odločili, da je njeno delo najbolje. Novela kdaj izide v knjigi in filmu.

UBIJALNO Z AVTOM OBROJEN NA PET LET.

Baltimore, Md. — Sodnik James P. Gorter je obsodil 32-letnega Jamesa Carrola na pet let ječe, ker je z avtom pozvil do smrti zamorca Johna Lewisa dne 4. septembra. Carroll ni milijonar.

Meteoriti.

Kontest.

Kontest za novo ime te kolone je v teku. Nekaj imen je že prišlo. Pričakujem, da se oglašajo drugi. Vsakdo lahko sugestira toliko imen kolikor hoče; meje ni nobene. — Pošiljatelji, ki se na podpišejo, zastoj zapravljajo čas in poštino. Kdor misli, da mu ujezi z zabavljivimi imeni, se moti.

Znamenja Kuličeve prosperitete.

Zadnje dni so pokopali v Chicagu kralja morilec, vlomilec in roparjev z romantičnih imen: Dion O'Banion. Policija pravi, da je imel na vesti nič manj kot 25 umorov; imel pa je tak političen vpliv, da je nemoteno opravljal svojo divjo obrt. Ubili so ga roparji sami. Pokopali so ga v krsti, ki stane \$10,000. Venice so peljali v 25 avtomobilih in pogrebi so napolnili sto avtomobilov. Noben javni funkcionar ni še imel take sijajnega pogreba.

Pa da nimajo roparji dobrih časov! Veliki roparji seveda.

Tri milijarde.

Roparji na borzi v Wall Streetu so nagnali vrednost delnic za tri milijarde dolarjev v času, odkar je bil Kulič izvoljen.

Pleši, Amerika, pleši!

Novica za Mehikanco.

Čikaški listi so včeraj poročali, da je v ponedeljek zapadel prvi letošnji sneg. Čikažani, ki niso slepi, so videli sneg, predno so čitali to novico.

Moderno sorodstvo.

Nekdo se norčuje, da moramo danes označiti podobnost med otroci in stariši na sledeči način: (Sin je prava fotografija svojega očeta, hči pa pravi fonograf svoje matere.

Very well. Kaj pa v slučaju, kjer imata sin ali hči smolo, da ni "nikogar doma v gorjem nadstropju"? Ali nista prava prazmina svojega prapradača?

Škleda prosperitete.

Vai oni delavci, ki so volili Kuliče, lahko zdaj prodajo svoje delnice velikih družb. Medze delavcev niso še nikdar tako rastle kakor danes rastejo cene delnic. Dobiček je velikanški. Delavec, ki zdaj naredi par milijonov dolarjev dobička, je neumen, če še dela. Doma naj sedi in poje slavo Kuliču.

Patri še sede pri mizi.

"Prosperiteta je na vidiku v Zdr. dr.", je veselo vzkljknilo glasilo kutarjev te dni. Patri so že menjali ček. Kaj pa vi, katoliški delavci, ste že zmenjali vaše velike šeke?

Vse za dom...

Rockefeller namerava graditi hiše v New Yorku in jih oddati delavcem v najem. Delavci, ki bodo stanovali v Rockefellerjevih hišah, bodo vsi volili Kuliče iz razloga, ker ima vsak delavec v Ameriki svoj dom...

"Vse za vero, dom in narod!" To bo geslo katoliškega dnevnika, ki izide pri sv. Štefanu kakor hitro bo v kovercih dovolj denarja. Čeki, ki so prišli zadnje čase, še ne zadostujejo. Geslo, predstavljeno v razumljiv jezik, se glasi:

Vse za biro, Rim in mošnjo!

Nekaj le štejemo.

Večkrat se govori in piše, da slovenski delavci v Ameriki ne štejemo nič v politiki, ker nas je premalo in kar nas je, smo preveč razpršeni. V splošnem je to res, so pa izjeme.

Br. Nace Žleberger poroča o izidu volitev v Glenoce, O. sledeče: Tu je bilo 4. nov. oddanih 270 glasov. Dobili so jih: La Follette 123, Davis 76 in Coolidge 71. Če bi bil povoz tak rezultat, bi bila zmaga naša. Agitacijo za La Folletta je vodil le naš slovenski socialistični klub št. 2 J. S. Z.

Torej slovenski klub je vodil vso agitacijo in posledica je bila, da je imel La Follette večino. Ali res nič ne štejemo?

K. T. B.

Zračni bicikel iznajden.

Berlin, 18. nov. — Zračni bicikel, katerega lahko človek goni z nogama, in sicer z manjšimi trudi kot če bi hodil, je končno iznajden. Major Pilsarski z Dunaja je iznajditelj. Ustanovila se je nemška družba s kapitalom milijonov starih mark za izdelovanje takih letal.

Razprave o pravilih S. N. P. J.

Chicago-Clarendon Hills. — Z gospodarskega vidika je najboljša pravna organizacija, da se izvede namen podjetja, ki se naj bolj prilagodi vsem razmeram poslovnih poslov, v katerih doseže najvišjo in najnižjo energijo in namen, to pomeni, da se vse moči porabi in vodstva osredotočijo na prave in glavne delovne sile, nato pa prenesejo na razne departmante v skladu s raznimi funkcijami, ki se morajo izvajati. Pravi namen ne tvori omejitve glede delovnega obsega, ampak je v dveh departmentov, amon, naj bodo razlaga, ki pove, kaj morajo izvršiti. Če neki drugi princip se mora uvrstiti v vsako pravo organizacijo, in to je princip demokracije. To pomeni, da ima članstvo zadnjo besedo, naj najednosta stori in kaj opredeljuje. Demokracija se pri poslih izmenjuje ne varuje na ta način, da se prav malo moči glavni odboru, temveč se obvaruje na način, da se lahko stranka, kakor se je poverila moč, takoj odloči, ako je zlorabila poverje.

Na podlagi gornjega principa, v tej razpravi razložil v dveh izrazih dva različna načina za upravno reorganizacijo S. N. P. J.

Prvi načrt študiranja poslovnih (arterij) in pravil S. N. P. J. prišel do zaključka, da ima S. N. P. J. dva namena. Ena funkcija se lahko klasificira kot varovalna, ki vsebuje kolekcijo (zbiranje prispevkov) in izplačila bolnišnice, odškodninsko, opevniško in izredno podporo in drugo. Druga se pa klasificira kot izobraževalna, ki izboljšuje moralne, socialne in intelektualne razmere članstva.

Z vidika člana se ti funkciji klasificirata kot direktna in ne direktna podpora ali pomoč. Vsa podpora, ki je zavarovalnega naraja kot bolniška in odškodninska podpora in posmrtnina, je direktna podpora, ker se lahko meri v dolarjih in centih. Podpora, ki prihaja od izobraževalne funkcije, se ne more direktno oceniti v dolarjih in centih, se lahko šteje za nedirektno podporo. Nomen član ne more preračunati vrednosti v denarju, ki prihaja od članstva, ali od duševne in materialne socialne prireditve.

Ti dve podpori sta jasno različni. Metodi morata biti različni, po katerih jedota skuša doseči svoje cilje, da izvede dva različna namena, tako da vsak član prejme najvišjo vrednost od obeh vrst podpor. Iz tega sledi, da S. N. P. J. prizna ti dve različni funkciji in ustvari funkcionalno upravne organizacije, da služijo obema namenoma. S pomočjo funkcionalne se pridobi izurjenost in dosežejo se lahko največji uspehi z manjšo množico energije in manjšimi stroški.

Jednosta naj ima dva različna departmanta: zavarovalnega in izobraževalnega. Departmanta naj bosta jasno ločena drug od druge, toda združena potom predstavitelja. Oba departmanta in predsednik pa naj bodo odgovorni za popolnoma nadzorni del.

Funkcije, ki so osredotočene v izobraževalnem departmantu, naj vsebujejo vse funkcije, katere služijo vzgoji moralnih, socialnih in intelektualnih razmer članov S. N. P. J. Vse to naj bo popolna funkcija nad vsami publikacijami v ameriškem ali slovenskem jeziku, če so dnevne, mesečne ali letne, za odrasle ali za mlade. Dalje popolna funkcija nad publikacijami vseh knjig v ameriškem ali slovenskem jeziku in razvojem knjižnega departmanta. Dalje popolna funkcija obratovanja tiskarne, nadzora in svetov članom in podružnicam o moralnih, socialnih in intelektualnih zadevah ali predstavlja, kar bi vključevalo tudi posredovanje govornikov in jednotine članstva, zunanji osebam in tiskarni.

Prvi načrt.

Prvi načrt, da je glavni odbor sestavljen sledeče: Predsednik eden. Podpredsednik dva. Nadzorni odbor pet članov. Porotni odbor pet članov. Bolniški odbor šest članov. Zavarovalni departament zastopnik.

Glavni tajnik, podtajnik in blagajnik. Izobraževalni departament zastopnik. Nadzorni izobraževalni departament zastopnik.

delovodja ali predelavec v tiskarni.

Službena doba traja štiri leta. Članstvo izvli potom direktnega in tajnega glasovanja vse članje glavnega odbora, izjema je le delovodja ali predelavec tiskarne, katerega izvli glavni odbor na soglasno priporočilo ravnatelja izobrazbe in upravitelja izobraževalnega departmanta.

Drugi načrt.

Glavni odbor sestoji iz devetnajst članov in sicer: Predsednik glavnega odbora, podpredsednik gl. odbora, nadzorni odbor pet članov; porotni odbor pet članov, bolniški odbor sedem članov.

Člani izvolijo z direktnimi in tajnim glasovanjem glavni odbor za štiri leta, polovica odbora se voli vsake dve leti, tako da se le polovica odbora izmenja ob vsakem času.

Glavni odbor ima popolno moč izbrati uradnike izmed članov S. N. P. J. in noben uradnik ali uslužbenec ne sme biti ob času izvolitve član gl. odbora.

Vsak član gl. odbora se lahko odstavi, ako tako glasujeta dve tretjini članov gl. odbora ali potom od poklica, ki je v sedanjih pravilih.

Glavni odbor prevzame funkcionalno lice poslovne organizacije: zavarovalni in izobraževalni departament.

Gl. odbor ima vse pravice, da predpiše in določi razne dolžnosti uradnikom, departmentskim načelnikom in uslužbencem in njih departmentom.

Razprava o obeh načrtih.

Vsak načrt ima svojo dobro in svojo škodljivo stran z dobro stranjo v prilog drugemu načrtu.

Prvi načrt je nekakšno izboljšanje naše sedanje forme upravne organizacije. Načrt samo prizna, da ima S. N. P. J. dvojen namen: zavarovalni in izobraževalni. Vse funkcije so centralizirane v gl. odboru in nato v dveh departmentih. Ta načrt odpravlja odseke kot združevalnega in odsek knjižne matice in pakla dolžnosti onim, katerim pripadajo po pravici. Ta načrt odpravlja poseganje zavarovalnega departmanta v izobraževalnega, kar imata oba departmanta enako zastopstvo v gl. odboru.

Njegova škodljiva stran je ta, da uradniki, ki izvršujejo delo, lahko vplivajo na delo in odloke gl. odbora s svojimi glasovi pri glasovanju na sejah gl. odbora pri vseh pojavljajočih vprašanjih. Glavni odbor tako včasih samo potrjuje pomote uradnikov. Gl. odbor ni telo, ki pregleduje delo uradnikov in pazi nato, da se vse delo izvrši, kot določajo pravila S. N. P. J. Škodljivo je tudi, da članstvo izvli vse uradnike z direktnim glasovanjem in da se odgovornost za vsako škodo, ki je storjena organizaciji zaradi nezmožnosti uradnikov, ne more odložiti na nobeno določeno osebo ali osebe.

Drugi načrt se popolnoma loči od naše sedanje upravne organizacije. Prvi prizna departmentsko organizacijo z dvema funkcijama: zavarovalno in izobraževalno. Drugi prizna dobro poznano formo znanstvene uprave, da sta dve dobro ločeni lici poslovne eksekutive. Ena eksekutiva napravi načrt za delo, ki je poznano kot smernišna formacija, druga eksekutiva pa izvrši delo, ki je bilo začetno ali izvrši poverljive naloge. Ti eksekutivi sta popolnoma ločeni. Eksekutiva, ki je bila izbrana, da izvrši naloge, je bila izvoljena od eksekutive, ki je bila izvoljena od vsega članstva in je tudi odgovorna. Tej eksekutivi je prva eksekutiva tudi odgovorna za svoje delo.

Druga dobra lastnost tega načrta je v tem, da glavni odbor lahko ob vsakem času odstavi vsakega uradnika, načelnika departmanta ali uslužbenca. Na ta način se lahko nesposobni delavci lahko odstavijo vsak čas in članstvo ni treba čakati šele na splošno glasovanje, da se odstavijo. Glavni odbor lahko apelira na gl. odbor, da se odstranijo nesposobni uradniki, in če gl. odbor neče slišati apela članstva, tedaj se dolži, da se gl. odbor odstavi z od poklicem. Na ta način je članstvo dobro zavarovano proti avtoritaciji in nezmožnosti uprave.

Troški uprave, kot je določa drugi načrt, bi bili nižji kot sedanje upravne forme, ker se lahko gl. odbor, ki določa smernice in naloge, zbere vsake tri mesece na sejo na drugi strani pa gl. odbor lahko zahteva nastanbo in dobro delo od vsakega uradnika ali uslužbenca. Ako ni uradnik ali

uslužbenec sposoben za odkazano delo, mu lahko odkaže drugo nalogo.

Ravnatoka mora priti v pravila še druga določba, da članstvo lahko sledi delu gl. odbora in da se noben član gl. odbora ne more skriti za reputacijo drugega člana gl. odbora. V vsakem zapisniku naj bodo imena članov gl. odbora, ki so stavili in podpirali predloge. Dalje, da mora vsak član gl. odbora glasovati o vsakem predlogu ali resoluciji. Ravnatoka je priporočljivo, da se priobli ime vsakega člana pri glasovanju in tako pove, kako je glasoval.

Ta razprava je samo obris upravne reorganizacije S. N. P. J. in niso ajeni detajli. Rad bi izvedel, kaj članstvo priporoča v tem oziru. V prihodnji razpravi bom pisal o izobraževalnem delu S. N. P. J. — Richard J. Zaverntnik.

Cleveland, Ohio. — Novega posebnega nimam dosti. Z delom je že zmerom slabo: dosti delavcev pohaja okoli brez dela.

Dopisnika George Gornika iz Bellinghama, Wash., podpiram glede nasvetov za pravila, ki pše, naj ostane glede razredov kakor je. Kdor hoče imeti več, naj tudi plača. To je prav in nič več kot pravično. Ko bo moj sklad prazen, bom zadovoljen tudi rad plačal doklado, kolikor bo prišlo na mene. Vem, kako je v tem oziru, da se prav rad primer kak "revmatizem", kakor je omenil rat Gornik. Jaz sem bil ves čas usproten še štirim dolarjem dnevne podpore, ne pa pet. Well, kdor pa hoče pet, naj tudi plača. Izgovorov pri tem ne more biti. Bral sem v našem glasilu, naj bi se združili razredi. Tistega absolutno ne bom podpiral, ker potem bi skoraj vedno imeli doklade, a v zvezi temu bo le dolar podpore na dan prejel, kdor ima zapisano za dolar, čeprav bo plačal toliko doklade kot tisti, ki ima \$4 dnevne podpore. Za svoje doklade ne bo nič prejel. Razredi naj ostanejo kakor so, za bolniško podporo pa naj bi napravili, da se od prvega dneva izplača.

Pozdravljam čitatelje in čitateljice širom Amerike, Prosveti na želim obilo uspeha. — A. Močnik.

Merilo za volitve.

(Piše Scott Nearing za Federated Press.)

Coolidge in wallstreetški blok sta dobila odlično zmago v predsedniških volitvah, ker so Združene države v deželi Wall Streeta. Radi popolne jasnosti bi morali Coolidgeve in Daysove glasove sešteti, ker Davis je najbolj apokriptičen advokat Wall Streeta. Tako bi poznali, da je bilo sedem osmink vseh glasov oddanih za tiste, ki vzdržujejo sedanji red.

Ni težko iti dalje in dokazati, da La Follette, ako ga sedimo po njegovih kampanjskih proglaših, v resnici ni v opoziciji proti sedanjemu sistemu, kakor je rekel Rudolph Sprekles, eden njegovih odličnih podpornikov, pač pa branik sedanjega reda, ko gre za izbiro med LaFollettem ali revolucijo. V takem slučaju pronajdemo, da je 99 in ena desetina odst. volilcev glasovalo za sedanji sistem.

Tudi najbolj zabiti volilci bi morali vedeti, da Coolidge ni zmagač s pomočjo goljufije niti samo s pomočjo velikih kampanjskih fondov, čeprav slučajno tudi njegova zmaga spada v dolgo listo, kjer je seznan, da je vedno zmaga tista stranka, ki je imela največji volilni fond.

Združene države so dežela Wall Streeta, ker edino bizniški interesi so v nji dobro organizirani. V vsakem mestu ali trgu je trgovska zbornica, rotary klub, klan ali druge obrambne organizacije in ustanove tiste mogoče organizacije, ki so jo ustvarile denarne sile. Četokrat te organizacije vključujejo celo delavstvo voditelje kakor bizniške in profesionalne ljudi, ki so v vsakem slučaju pripravljeni braniti sedanji družabni red proti tistim, ki zagovarjajo človeško družbo producentov (robnih in umskih delavcev).

Wall Street je edina, dobro organizirana gospodarska skupina v Združenih državah. Kaj drugega torej more biti z njo kakor da zmaga?

Prilicno visok življenjski standard za ljudstvo Združenih držav se je vzdržal vzlic poslabšanju življenjskim razmeram v Evropi, kar je ravno pomagalo, da je zmaga republikanske stranke. Polig tega sta Coolidge in Dawes tudi imela briljanten rekord kot dva izmed najuspešnejših in vztrajnih protidelavskih boriteljev. Coolidge je zdel policajsko

stavko, kakor vsaj pove zgodba o tem. Dawes pa je bil ena vodilnih osebnosti v kampanji za odprto delavnico tekem zadnjih štirih let.

Včasih smatrajo liberalci in radikali, da so zasluge ljudi proti delavstvu njim samim v škodo. Obratno pa jim to koristi. Vsega okoli štiri milijone organiziranih delavcev po Zdr. drž. iz skupnega števila kakih 45 milijonov ljudi, ki si s delom svojih rok ali nima služijo kruha. Če bi bil vsak organiziran delavec glasoval za LaFollette, bi bil on prejel ravno okoli štiri milijone glasov in bilo bi še vseeno sedem osmink vseh drugih glasov oddanih za Coolidge in Davisa.

Gompersovo potrdilo je nedvomno potrdilo tudi mnenje javnosti, da so sile iz Moskve za LaFollettom. Organizirano delavstvo je za njim, torej mora biti "rdeč". Tako so si tolmачili in argumentirali mnogi slabo poučeni volilci. V tej kampanji kakor v mnogih drugih političnih kampanjah bo indorsiranje od Američke delavske federacije ali kake slične organizacije več škodovalo kakor koristilo v splošnih volitvah. Kakor more biti drugače v deželi, kjer je manj kakor ena šestina delavcev organiziranih in kjer so odprtodelavniške kampanje veliko bolj priljubljene in uspešne kakor gibanje za pridobitve novega članstva v organizacije.

Razno.

Žalosten konec poletnega romana. — Dunajski predmestni trgovec Schostal je šel sedemnajst let v zakon s svojo ženo Marijo. V ta čas sta se dobro razumela. Zvesto sta se držala drug drugega, pozimi sta živela doma, poleti pa sta hodila na letovišče. Tam se je trgovčeva žena pred nekaj leti seznanila s mesarjem Wilfingerjem, katerega je valjubila. Vsi med njima so postajale od dne do dne neonejšje in intimnejše in so končno dosegli višek v Marijinem priznanju, da mora umreti, če ji moč ne dovoli, da se leči od njega in poroči Wilfingerja.

Schostal je šeno poslušal, zamahnil s roko in se smejal. Potem je odšel v trgovino in se je najdal ter jo pokadil. Da bi žena mogla govoriti resnico, o tem se mu še sanjalo ni. Žvižgaje in s rokami v žepu je odšel v trgovino, kjer je kmalu pozabil na Marijine besede. Žena pa je postajala od tega dne naprej vedno bolj zamišljena in otožna in se je moču še parkrat izpovedala.

"Ne čenčaj mi o tem," ji je odvrnil mož ob neki takni priliki, "jaz sem že do grla sit takih neumnost! Pri meni imaš vsega dovolj; čemu torej hočeš izpremembe? Ali ti česa manjka?" Marija je morala priznati, da ima vsega zadosti in celo v izobilju; da pa kljub temu ne počuti srečno. Ali za tako srečo je imel Schostal kosmato ušesa. Šel je mimo ženinih besed in živl, kakor da mu ni žena nikoli potočila, kaj ji teži srce.

Marija, ki je vroče ljubila Wilfingerja, se je po drugi strani tudi čutila tako navezana na zakonskega moža, da mu ni hotela usteči iz gospodinjstva. Ali življenje s trgovcem ji je postalo prava muka. Videval, da jo Schostal ne razume, mu ni več govorila o svoji srčni rani. Pri sebi pa je neprestano razmišljala, kako bi se iznebila neprijetnega življenja.

Te dni je odšla s doma. Postala je moču pismo, v katerem je stalo, da si hoče vzeti življenje. Schostal tudi tega ni upošteval resno. Medtem pa sta se pojavila v nekem dunajskem hotelu Wilfinger in Marija. Najeta sta skupno sobo in zaklenila vrata. Zjutraj ju ni bilo na izpregled. Ker ni bilo na pomovno trkanje nobenega odgovora, je vratar o tem šušnem in zagonetnem molku obvestil policijo, ki je res prišla. Velela je odpreti vrata s silo in ko je vstopila, je našla Wilfingerja v postelji mrtvega, Marijo pa v smrtnih bolečinah. Na nočni omarici je stala čaša s rjavo tekočino. Policijani zdravnik je ugotovil, da sta se neurečnega zastrupila s veronalom ter je dal Marijo prepeljati v bolnišnico, kjer bržčas ne bo okrevala.

Komunist Puccini na smrti postelji.

Rim, 18. nov. — Giacomo Puccini, sloviti skladatelj, leži na smrti postelji v Bruslju. Puccini je skomponiral mnoge opere, med katerimi so "La Boheme", "Tosca" in "Madame Butterfly" najbolj znane.

Dobra hči.

Elza svoji materi, ki jo spremlja: Pojdi z mojimi knjigami malo za menoj, potem bodo ljudje mislili, da smo tako bogati, da imamo dekle.

Pri vedeševalki.

Vedeševalka: Moram vam z vsa sigurnostjo reči, da boste svojemu

soprogu v kratkem rodila otroka. Ključnica: To vem že sama! Ali pa mi ne bi mogli povedati, če me bo tudi poročil?

Ali šoliti snati pravilno pisat in čitat angleško? Naročil si "Slovensko-angleško slovnico", katere je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

VABILO NA VESELICO

IN K ŠALOIGRI "KOLAJNA" katero priredi SLOV. MLAD. SAM. POD. DRUŠTVO LILJA v nedeljo dne 23. novembra, 1924, v S. Side Turn dvorani v Milwaukee, Wis.

Začetek veselice ob 2. uri popoldne. Začetek igre ob 8. uri zvečer.

Igra "Kolajna" je ena izmed najamešnejših iger, kar jih je bilo uprisorjenih od strani dram. odseka društva "Lilja" in mora spraviti najkislejšega človeka v prijazni smeh.

Torej fantje, moše, žene in dekleta, ne zamudite te prilike in lepega zabavnega večera, ki se vam nudi ob ti priliki.

Vatopnina v predprodaji 35c, pri vratih 40c. Pridite vsi in se zabavajte z nami. Vabi in kliče za društ. "Lilja" ODBOR.

VABILO K PROSLAVI DVAJSETLETNICE S. N. P. J.

katero priredi društvo "Dobri Bratje" št. 88, S. N. N. J. Moon Run, Pa., dne 27. novembra 1924 na Zahvalni dan.

SPORED:

1. Od 10 do 12 ure popoldne sprejem društeev.
2. Od 12 do 1 ure popoldne odmor.
3. Ob eni uri popoldne pozdravni govor po predsedniku društva.
4. Nastop glavnih govornikov. A. Vidrich, gl. podpredsednik S. N. P. J. in Jakob Ambrožič, čl. gl. odbora bol. odsaka S. N. P. J.
5. Drugi govorniki ako bo kateri šelel govoriti.
6. Po končanih govorih igra "Dnevnik", igrajo čl. članice dr. št. 88, S. N. P. J.

Po igri ples in prosta zabava do polnoči. Igrala bo med igro in po igri za ples izvrstna godba pod vodstvom g. Jernej Ulagar.

Najuljudnejše vabimo Jugoslovanska društva, kot tudi člane in članice, ter rojake in rojakinje domače, bližnje in daljne okolice, da nas na omenjeni dan posestijo, za kar se še v naprej iskreno zahvaljujemo. Vabila so bila poslana na vsa bližnja društva S. N. P. J. in upamo, da se vsi odzovejo. K obilno vdeležbi najuljudnejše vabi ODBOR.

VABILO K RAZVITJU ZASTAVE IN NA VESELICO

Društvo "Jugoslavija Irredenta" št. 408, S. N. P. J. iz Forest City Parka, v Cleveland, Ohio, priredi razvite društvene zastave dne 30. novembra 1924.

Zbirališče na 186 E. Waterloo Rd., Collinwood, točno ob 2:30 popoldne odzokanje v dverano, kjer se izvrši razvite nove zastave.

Po razvitu zastave splošna zabava in ples. Igrala bo izvrstna godba in zabava bo dovolj za vse. Uljudno vabimo bratska društva in slavne občinstvo mesta Cleveland in okolice, da se vdeležo te naše prireditve v obilnem številu. Za lačne in žejne bo skrbel veselčni odbor.

Vatopnina za molke je 50c in za ženske 25c. Pridite vsi in se zabavajte z nami, vabi in kliče ODBOR.

Vabilo na plesno veselico

katero priredi DRUŠTVO "JOLIETSKA ZAVEDNOST" ŠT. 118, S. N. P. J., in sicer zvečer dne 26. novembra, 1924, v Homewood dvorani, 2523 Broadway St., Joliet, Ill.

Čisti dobiček je namenjen za gradnjo svojega lastnega društvenega doma katerega si mladi društvo gradi v bližnji bodočnosti. Na programu bo več raznih kalitvih točk.

Pričetek veselice ob 7 uri zvečer.

Igral bodo tamburaški zbor "Srebrna" izbrane komade in zabava bo dovolj za vse. Uljudno vabimo rojake in rojakinje domače in iz bližnje okolice, da nas posestijo v obilnem številu.

Kliče in vabi ODBOR.

VABILO NA VESELICO IN ŠALIVI RIBOLOV

katero priredi SLOVENSKI DOM na 27. NOVEMBRA, 1924, na Zahvalni dan v Slovenskem domu na Broughton, Pa.

Pričetek veselice točno ob 2. uri popoldne.

Igrala bodo izvrstna godba na pihala. Uljudno vabimo slavno občinstvo, domače in iz bližnjih naselij, da se v obilnem številu vdeležo te naše prireditve, imeli bomo na razpolago izvrstno okusno domačo krajinsko kuhinjo in rdečo kavo, ki nam vsem več ali manj ugaja. Za vse bo skrbel veselčni odbor.

Pridite gotovo vsi in se z nami zabavajte v veselju družbi. Kliče in vabi odbor. FR. DEMENAR, tajnik.

OFICIJELNA NAZVANILA
S. N. P. J.

Kakor bo razvidno iz zapisnika trimesečne seje glavnega izvršnega in gl. nadzornega odbora, ki se je vršila dne 27. in 28. in 29. minulega meseca, se je seja na poročilo o primanjkljaju v petdolarskem razredu bolniškega sklada morala zopet baviti s problemom, kako odpraviti ta deficit. Primanjkljaj se v omenjenem skladu namreč ne zmanjšuje dovolj izdatno, kljub izrednemu assementu, katerega smo že bili prisiljeni razpisati in kateri je še v veljavi, in še daleč ne odgovarja določbam, ki jih vsebuje inicijativa, s katero je članstvo oddalo, da so bolniški razredi ločeni in da vsak razred vzdržuje sam svoj sklad. In seja je po daljši razpravi prišla do zaključka, da če hočemo zadostiti določbam inicijative, ki je sedaj del naših pravil, ni drugega izhoda, kakor da se izredni assement za pet dolarjev dnevne bolniške podpore še zveka in da zvečanje ostane v veljavi, dokler ne izgine primanjkljaj v tem razredu. Na podlagi tega je bilo torej sklenjeno, da plača vsaki član, ki se zavezuje za \$5 dnevne bolniške podpore, \$5 izrednega assementa na mesec. To stopi v veljavo meseca novembra t. l. in ostane v veljavi za nedolgo čas.

Kar se tiče štiridolarskega razreda, za katerega je tudi bil razpisan assement, se sklad v tem razredu prilično boljše in torej ni potrebno zvišanje, pač pa pričakujemo, da bo v tem skladu kmalu potrebna rezerva, vendar pa izredni assement ostane v veljavi do preklica tudi v tem razredu.

Seja je nadalje sklenila, da člani lahko prestopijo iz višjega v nižji razred le, če to naznanijo društvenemu tajniku en mesec poprej in če plačajo vse redne in izredne prispevke dotedaj, oziroma za tekoči mesec. Znižanje stopi v veljavo še le en mesec po naznanilu tajniku.

Člani, izvolite to vpoštevati, posebno pa se pozivlja še društvene tajnike, da tega ne prezrejo. Tako se bomo ogreli nepotrebnega dopisovanja in drugih neprijetnih posledic.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik S. N. P. J.

Letne seje društev
S. N. P. J.

Članstvo spodaj navedenih društev se vabi, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo letne seje. Na letni seji so volitve glavnih uradnikov, razne določbe, ki veljajo potem za vse leto, predlogi, nasveti in priporočila, ki imajo namen, kolikor mogoče izboljšati poslovanje pri društvi in za povečanje članstva. Neobhodno potrebno je, da se, če le mogoče vsak udeležitelj, kar tudi stori vsak dober član Slovenske narodne podporne jednote, ki mu je pri srečnem uspehu in napredku društva in jednote.

K številni udeležbi torej pozivajo člani tajniki sledečih društev:

Društvo št. 114 v Roundupu, Mont. Seja sedmega decembra. Volitve odbora. Vabi tajnik — Tomaž Jančič.

Društvo št. 85 v Republicu, Pa. Seja se vrši ob 1:30 popoldne dne 7. decembra. — Joseph Kovach.

Društvo št. 277 v Stratersu, O. Od letne seje dne 14. decembra so oproščeni samo bolni člani, drugače vsak prispeva \$1 v blagajno. Člani, ki morajo delati, izzeti. — J. Barčević, tajnik.

Društvo št. 258 v Bellairu, O., obdržuje letno sejo 7. decembra ob dveh popoldne v Češki dvorani. Samo bolezen ali delo oproščata neudeležence, drugače je društvo sklenilo, da prispeva vsak 25c. — Joseph Mohorič, predsednik.

Društvo št. 170 v Akronu, O., vabi člane na glavno sejo 7. decembra. Pridite na sejo nekoliko bolj zgodaj kot navadno. Seje se vrši na 121 N. Case Ave. E. Akron. Kdor ne pride prispeva dolar v društveno blagajno, če nima opraviljivega vzroka. — Joseph Irman, tajnik.

Društvo št. 78 v Manoru, Pa. Seja se vrši sedmega decembra. — Thos. Oblak, tajnik.

Društvo št. 174 v Kraynu, Pa. Letna seja dne sedmega decembra ob eni popoldne. Odsotni bodo prispevali po 50 centov v društveno blagajno. Izvzeti so samo člani, ki so na bolniški listi. — Odobor.

Društvo št. 456 v Mogadore ima letno sejo šestega decembra. Tre-

ba je tudi, da se člani malo bližje spoznajo, torej pridite vsi. — Martin Bolha, tajnik.

Društvo št. 87 v Herminie, Pa., je sklenilo, da plača vsak član 50 centov, ki se ne udeležijo letne seje 7. decembra. Izvzeti so le bolni in preveč oddaljeni ter oni, ki imajo nujen vzrok. Seja prične ob eni popoldne. Glejmo vsi za proevit in napredok društva in jednote. — John Steban, tajnik.

Društvo št. 448 v Johnstownu, Pa., obdržava glavno sejo sedmega decembra. Udeležite se vsi člani. — Jacob Urban, tajnik.

Društvo št. 417 v Rivesvillu, W. Va., ima letno sejo sedmega decembra. Pridite, da izvolimo dobre društvene odbornike. — Matt Grbac, tajnik.

Društvo št. 4 v Nefsu, O., obdržava letno sejo drugo nedeljo v decembru ob desetih popoldne. — Math Lucich, tajnik.

Društvo št. 391 v Durant Cityju, Pa., ima letno sejo v navadnih prostorih dne 7. decembra. Oproščeni so od seje samo bolniki. Tudi oddaljeni člani se morajo udeležiti. — Jakob Debevo.

Društvo št. 96 v Livingstonu, Ill., obdržava letno sejo sedmega decembra. Da ne bo po seji ugovarjanja, je potrebno, da pridete vsi člani. Oproščeni so od te seje samo bolni in oddaljeni člani. — Fr. Seljak, tajnik.

Društvo št. 493 v Bellinghamu, Wash., ima glavno sejo dne sedmega decembra, ki prične ob šestih zvečer. Kdor se ne bo udeležil, bo društvo postopalo z njim po pravilih. — John Gregorina, tajnik.

Društvo št. 472 v Harmarvillu, Pa., je na zadnji seji sklenilo, da postopa po pravilih s članom, ki se ne udeležijo letne seje 14. decembra. Izvzeti so zaposleni in bolni ter oddaljeni člani. Izvolimo odbor, ki bo vsem po volji! — Matthew Langus, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Društvo št. 5 obdržava letno sejo 7. decembra v Slovenskem narodnem domu na 6417 St. Clair ave. št. 1. Dolžnost članstva je, da se vsaj enkrat na leto udeležijo in sliki poročila odborov o gospodarstvu in napredku. Ker moramo zaključiti sejo najkasneje popoldne, se prične točno ob osmih zjutraj. Assement se prične pobirati še ob osmih. — L. Medvešek, tajnik.

Društvo št. 419 v Harwicku, Pa. ima letno sejo 14. decembra. Pridite vsi, da ne bo pozneje zabavljanja čez društveni odbor. — Anton Jarbinček, tajnik.

Društvo št. 340 v Wynnu, Pa. — Letna seja je dne 14. decembra. Udeležite se vsi člani! — Louis Vodopivec, tajnik.

Društvo št. 338 v Star City, W. Va. — Glavna letna seja se v. št. 7. decembra. Društvo je sklenilo na zadnji redni seji, da bo postopalo po pravilih s onim članom, ki se ne udeležijo brez opravičljivega vzroka. Upoštevajte! — Geo Beline, tajnik.

Miners Mills, Pa. — Društvo št. 432 vrši letno sejo 13. decembra. Udeležite se vsi, ker izgovori se ne bodo upoštevali. — Frank Lippar, tajnik.

West Winfield, Pa. — Društvo št. 191 obdržava sejo prvo nedeljo decembra. Pričetek ob desetih popoldne v navadnih prostorih. — Tajnik.

Pittsburgh, Pa. — Glavna seja je 14. decembra. Društvo bo postopalo po pravilih s člani, ki se ne udeležijo. — Joseph Dekleva, začasni tajnik.

Društvo št. 134 v Superioru, Wyo., pozivlja k zadnji letni seji vse člane. — Josef Kukančič, tajnik.

St. 363 v Galloway, W. Va. — Društvena letna seja je 7. decembra popoldne ob eni v unijski dvorani. — Mihael Krikmancič, tajnik.

Društvo št. 202 v Great Fallsu, Mont., je zaključilo na zadnji seji, da bo kaznovalo člane, ki se ne udeležijo letne seje 13. decembra. Izvzeti so bolni in tisti, ki delajo ta čas. Povabljeni sta tudi člani, ki živijo po farmah. — Louis Pike, tajnik.

Franklin, Kans. — Vse članice društva št. 187 pridite na sejo 7. decembra. Ako nas pride 10, kot navadno, ne moremo izbrati odbora. Vsaka naj se odtrga za uro od doma za društvo. — Helen Leber, tajnica.

Društvo št. 203 v Bishopu, Pa., obdržava letno sejo 14. decembra. Kdor članov tega ne upošteva bo prispeval \$1 v društveno blagajno, ali bo suspendiran. — Frances Klun, tajnica.

Društvo št. 132 v Kleinu, Mont., obdržava sejo 7. decembra v navadnem prostoru. — Martin Moneta, tajnik.

St. 457 v Cooperstownu, N. Y., vabi vse člane na sejo drugo nedeljo v decembru k Johnu Zagarju. — Adolf Kirsh, tajnik.

Panama, Ill. Društvo št. 123. Letna seja 7. decembra ob devetih popoldne. — John Zalar, tajnik.

Clinton, Ind. — Sklenjeno na zadnji seji društva št. 50, da opomnim vse članstvo k udeležbi letne seje 7. decembra. Društvo je sprejelo sklep za vse tiste, ki se ne udeležijo. Oproščeni so člani, oddaljeni dve milj ali več, bolniki in članice, ki imajo male otroke. — F. Režisnik.

Conemaugh, Pa. — St. 44. — Sklep zadnje seje, da se vsak član udeležijo letne seje drugo nedeljo v decembru. Kdor se ne udeležijo, prispeva v društveno blagajno 50 centov. Izvzeti bolniki, oddaljeni člani in kjer sta člana mož in žena, eden njiju. — Frank Podboj, tajnik.

Društvo št. 323 v Ironwoodu, Mich. — Letna seja 14. decembra. Sklep na seji 9. novembra je bil, da se morajo udeležiti vsi člani, odsotni prispeva 50 centov društveni blagajni. — J. M. Fritz, tajnik.

Društvo št. 496 v Herricku, Ohio, obdržava letno sejo 14. decembra. — John Ornjarič, tajnik. St. 337 v La Sallu, Ill., po sklepu seje meseca novembra pozivlja vse člane na letno sejo 7. decembra ob eni popoldne v S. N. D. — Frank Gergović, tajnik.

St. 69 v Evelethu, Minn., vrši letno sejo 7. decembra ob pol dveh v novi Muse dvorani. — Louis Lesar, tajnik.

MALENKOSTNI VZROKI VE-
LIKIH NEPRILIK.

Mala miška je zdržala v stroj električne centrale v Lille na Francoskem, kar je povzročilo kratek stik električnega toka. Miška je zgorela, turbino je objel plamen in velik del centrale je bil uničen. Škoda se ceni na \$20.000. Mnogi ljudje mislijo, da je slaba prebava malenkostna sitnost. Pravijo: "To bo že prešlo". Ampak zelo se motijo, kajti ta malenkost lahko povzroči jako nevarne bolezni. Zaprto telo mora biti takoj izčiščeno in Trinerjevo zdravilno grenko vino je baš tisto zdravilo v takem slučaju. Isto izčisti črevesje, povrne normalno delovanje prebavnih organov in odstrani nevarnost. Vseposvobod vživa Trinerjevo zdravilno grenko vino sloves kot najboljša želodčna tonika. "Polžite mi tucet steklenic Trinerjevega zdravilnega grenkega vina," piše Mike Janković iz Gumbo Mine, Kennicott, Alaska, v svojem pismu, poslanem 7. oktobra, in ki je dospelo v Chicago po treh tednih. V vseh boljših lekarnah in trgovinah lahko dobite Trinerjev Cough Sedative proti prehladam. Če pa jih ne morete dobiti, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Adv.)

HITRO OZDRAVLJENJE REV-
MATIZMA.

Kdor trpi na boleznih revmatizem, naj ne odlašaja, ter si naj takoj naroči steklenico zdravila, preprical se bo, da mu takoj pomaga. Jaz imam veliko zahvalnih pisem, kjer mi pišejo, da jim je to zdravilo takoj pomagalo. Vsa-kemu pošljem na zahtevo naslov mojega odjemalca, da se lahko sami prepricalo, da je vse resnica kar jaz pišem v tem oglašju. Z mojim zdravilom se ozdravite v par dneh in se vam tudi bolezen ne bode več povrnila, ker jaz sem se preprical na moje lastne oči pri mojih odjemalcih. Ta zdravila so garantirana od Julien Fraut under the Food and Drugs Act, June 30, 1906. Cena steklenice je \$2.50. John Dežek, Box 443, Nokomis, Ill. (Adv.)

Posebna ponudba!!

Polžite ta oglas in \$3.50 in mi vam pošljemo takoj šest navadnih en dolar zavajajev slavnost.

BOLGARSKEGA ČAJA

Poznamo po vsem svetu kot najboljši sredstvo za odpravo in otroke, zdravilni priporočila ta čaj, kot se lekcionarje in dišanje, prvi, jetra, želodčne nevarnosti, vnetje, srce, ledene, nervoznost, slabo prebavo, srce, slabo žila, prehlad, influenca in gripa, ker uspeva svoje, brez strahu in vseh indov. Prodaja se edino pri Marvel Mfg. Co., 100 Marvel Bldg., Box 923, Pittsburgh, Pa. (Zavarovalnica svojega zisa poselja.) (Adv.)

UPRAVNIŠTVO

Spozarja vse naročnike in druge izdatelje, naj nikar ne kupujejo tistih posebnosti in posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno zapeljivi. Vsek naj bo soto previden in se vselej, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglasne odgovornosti in oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravništvo in ne lastnik lista. Oglašje imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsed. Torej bodite previdni, če se pa nabirajo, tedaj vse to pripišete sami sebi in ne nam. Upravitelj.

ODGOVOR MARTINU KLOP-
ČARJU V MOON RUN, PA.

Ker imam priče, da ste govorili, da ste bili pri zdravniku Dr. J. W. Burkett-u, v Moon Run, Pa., in da vam je ta rekel, da bo podvel pri sodnji potrebne korake, da se meni in moji ženi odvzame najinega adoptiranega otroka, vas tem potom obveščam, da je bila moja žena v spremstvu dveh žensk, a Frank Dolinar je bil pa sam osebn, pri omenjenemu zdravniku, in ta je pred vsemi tremi izjavil, da ni bil on nikdar pozvan ali poslan k našemu otroku v svrhu zdravljenja bodisi valed kakoršnjega-koli vzroka. Torej ja vaša trditev, da moja žena najinega otroka tako pretepa, da je bila že zdravniška pomoč potrebna, in da bo Dr. Burkett preskrbel, da se nam otroka odvzame, POPOLNOMA IZMISLJENA! Kdor tega ne verjame, naj se prepriča pri Dr. Burkett-u, ki je ob enem strogo obsojal take neupravičene in neumeljene govorice. Na tem mestu še enkrat izjavljam, da se z mojim otrokom z moje strani in od strani moje žene popolnoma pravilno postopa; da se otroka vzgaja po najbolj primernem in umestnem načinu, in da so vse nasprotno trditve čisto navadne laži in obrekovanja, ki prihajajo od osebe, ki hoče škodovati našemu dobremu imenu. Martin Klopčar dobre ve, da so vse te govorice neresnične in izmišljene, in ako ima kaj poštenosti na sebi, bo to tudi javno priznal in s tem deloma popravil škodo, katero je povzročil meni in moji družini. Toliko v po-javni javnosti, in s tem je za-ključeno končano. V Moon Run, Pa., dne 10. nov. 1924.

M. Bartolich.
(Adv.)

NAZVANILLO
ZAVEDNIK DELAVCEV

Kdor hoče postati član in so-lastnik prvega delavskega industrijskega oljnega podjetja, dobi pravila, ako nam pošlje svoj naslov in pošto znamko za dva centa. Naše podjetje je ustanovljeno iz zavednih Slovenskih delavcev, ki smo za uničenje kapitalizma in za opravičenje do vsa-ga kar delavci producirajo s svojim delom.

Proletarian Diamond Oil Associa-tion, Box 336, Cleveland, Texas.

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADESIE PLAPAO-PADS, ki so napravljene na način da drže kilo in zdravijo ob nim. Naša PLAPAO podlaga je prilipljiva in se ne more premakniti pomoč za vsako kilo, katere se ne more opasati. Nima zmeti, ali pasov in se kaj lahko priljubi. Te podlage so dobile slavo mednarodno izločbi v Rimu in odlikovanje s diplo-mo v Parizu. Da to dokazemo vam pošljemo brezplačno PLAPAO na poskus. Pišite še danes na: PLAPAO LABORATORIES, 3269 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

VAŽNI SPISI

Kupna pogodbe, pooblastila, po-botnice, dolžna pisma, obveznice, zaprisežene izjave, zemljiške pre-iskave, prevode v raznih jezikih, tiskanje, itd. Vam najboljše in naj-cenejše izvrši

ANTON ZBAŠNIK,
javni notar,
206 Bakewell Bldg., 415 Grant St.,
PITTSBURGH, PA.
(Nasproti okrajne sodnice).

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistič-ne stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral red-no čitati, ker vam kaže

prave slike socializma

Naročnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 28th St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš omili knjigi!

NAJVEČJA ZALOGA LU-
BASOVH HARMONIK
V AMERIKI.

razpošiljamo v vse kraje, tri in štiri vrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene, nemake in slovenske. Ugnjate klovečke po smeri cen. Imamo tudi drugih vrst harmonik cenjeje vrste in sicer od \$5.00 na-prej. Nadalje razpošiljamo tudi na vse kraje PLANKACE in tosonje, LITERNE STEKLENICE in prav fine bakrene kile s kape in cevci. Pišite po pojasnila in cenik na: Na-slov napišite samo:

STEVE STONICH,
Chisholm, Minn.

RAD BI IZVEDEL

za mojega strica Frank Felicija-na, doma iz Sp. Kraš, po domače Mlinarjev ob Dretji, Spodnje Sta-jersko, Jugoslavija. On biva v Združenih državah že 15 let. Nje-gov zadnji naslov je bil leta 1921 Frank Felicijan, 2637 Tulare, c/o. Ex Hotel, Fresno, California. Od tam sva si malo časa dopisova-vala in kar naenkrat sem dobil od njega obvestilo v zadnjem pismu, ki sem ga dobil, da se bode iz tega mesta preselil. Pa jaz sem še vspešno pisal na zadnji odgovor, toda pismo mi je bilo vrnjeno z ogombo, da strica ni več tam. Se-daj je že 3 leta minilo, kar ne vem za njega in ni od njega ne sluha ne duha. Cenjene rojake prosim, ako bi kdo vedel za njega; naj mi sporoči, če bi pa sam čital ta oglas, prosim, naj se mi oglasi in piše na moj naslov: Jakob Felicijan, 160 Crawford Ave., Detroit, Mich. (Adv.)

\$850.00 vreden klavir (play-
er piano), malo rabljen, se
proda samo za balanco, ki
je še za plačati v znesku

\$269.00, v lahkih obrokih po \$10.00 mesečno. V tem je všteto tudi 50 igralnih komadov (rolls of music). Zgla-site se na: 214 S. Wabash Ave., Chicago, in vprašajte za Mrs. Hogan, lastnica.

(Adv.)

ZA DOLGE JESENSKE VEČ-
RE VAM PRIPOROČAMO
SLEDNJE KNJIGE:

Otok zakladov: Čudoviti doživ-ljaji malega Jacka na suhem in na morju. Vez. 85c.

Akt. št. 113: Roman, broš. 85c, vez. \$1.00.

Burke in porednosti. Zbirka kratkočasnic; cena 40c.

Z ognjem in mečem. Roman, vez. \$3.50.

Bedakova ispoved. Povest; broš. \$1.00, vez. \$1.25.

Slovenski svetec in učitelj. Zgo-dovinski roman; broš. 70c, vez. 05c.

Zmote in konse gđ. Pavle. Po-vest. Cena 40c.

Konserviranje sadja in vsakovrst-ne povrtnine za domačo upora-bu. Cena 75c.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravljenju. Cena 60c.

Materinska pomoč zdravemu in bolnemu dojenčku; cena 50c.

Abecednik, broš. 25c, vez. 50c.

Obširni ceniki zastoj.

KNJIGARNA, L. J. ALEŠ,
1028 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

IMAM V ZALOGI 2E NAD
12 LET

PRAVE LUBASOVE
HARMONIKE

tri in štiri-vrstne, dva, tri in štirikrat, nemake in kranjsko uglašene kakor tudi kromatične in pa klovečke. Harmonike so najboljše dela in opremljene s zapreti.

Imam na zalogi tudi še rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ,
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

OČE IN MATI, AKO LJUBITA
VASE OTROKE

In ako želite, da otrokovo domo, ne bo ulici, bgo se vedno v varnosti za življenje ali ponesrečbo, kupite igračo DUMY DUMP in mi vam jamčimo, da bodo ostali do-ma in se igrali na dvorišču. Naša igrača je tako zanimiva za vsakega otroka, da bodo igrali ves dan in tedno dni in bodo veselili staršev. ZAPOMNIŠE SI, da se bode igrali s zanimanjem, se veseli bolj kot katere druge boljšine igrače. Je zelo morda in trpežna, nevarna in po test. Stane samo \$2.00.

POPOLNOMA JAMČENO, ako niste zadovoljni vam mi vrnemo denar. Politi-sito \$2.50 v denarju ali Money Order in politično nam, igračo se vam politično po-silno pristo. Pišite še danes naravnost na naša tovarna:

WAJER-HOPP MFG. CO., 4244 Archer Ave., Chicago, Ill.

Ravnokar so izšle

TRI NOVE SLOVENSKE PLOŠČE IN ROLE

katerih ne morete nikjer drugje dobiti, kot edino le pri nas. To so:

"Ciganska sirota". "Sveta noč blažena noč" in "Kolo". "Valček za gospe".

Polijamo jih predplačilo. Cena 75c vsaki in še za poštino.

Hvaležni vam bomo za vsako naročilo. Polijemo vam naš popoln cenik brezplačno, samo nam pišite kaj želite. Pri nas lahko naročite gramofon, player piano, in najboljši Radio set, ter razne druge muzikalne instrumente. Vsakemu, ki bo kaj naročil ali kupil od nas, pošljemo stenski kolektor s sliko naše trgovine in orkestra "Modernih Ciganov". ROLOV IN FLOAC NE ZAME-NJAMO. Se priporočamo za naročila zedaj za boljšne praznike.

VICTOR LISJAK, ADDISON MUSIC HOUSE,
1306 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

FICIJELNA NAZNANILA

S. N. P. J.

ZAPISNIK

Trimestnega zborovanja gl. izvrševalnega in nadzornega odbora S. N. P. J. z dne 27. in 28. oktobra 1924.

Brat glavni predsednik otvoril zborovanje ob deveti uri.
Navzoči so sledeči gl. odborniki: Vincenc Calakar, John Vidrich, Matthew J. Turk, Blas Novak, John Underwood, Philip Godina, Josef Zaverin, Frank Zaitz, Frank Somrak in William Sitter.
Za zapisničarja je izvoljen Blas Novak, na kar se je glasovalo red.

Društvo šte. 225, prosi, da bi se izredno podpora bratu Moberi, kateri je še precej časa na polovici invalidnosti, izplačala v višini 75 let. Predlagano, da se mu izplača izrednih podpor. Podpirano in sprejeto.

Brat Marija Stiman, član dr. šte. 225 je bil izredno, da se ob času pristopa v jedrno navede na starost, izkazalo pa se je, da se je bilo dolžne neplačila. Društvo zahteva, da glavni urad sporoči ime, ki je bilo dolžno plačati v gl. urad in poroti, da se mu izplača izredna podpora. Podp. in sprejeto.

Br. Katarina Kranjci prosi za izredno podporo. Njen brat je bil dalj časa v bolnišnici, ko se je smatrala, da je bila izredno dolžna. Za tem je v predstavi del v raznih krajih, pred nedavnim pa je odšel domov, zapustivši čeno in tri otroke. Predlagano, da se izplača več podatkov o zadevi. Podp. in sprejeto.

Br. John Posenel, član dr. šte. 243 je bil pretekle leta suspendiran in črnan vlad neplačevanja mesečnih prispevkov, kateri je bil na stvari. To leto je zopet pristopil, kakor je bil v redniški urbi, da je bil ponovno polni 45 dni član jedrno. Društvo, da naj bi gl. odbor vzel v obzir dejstvo, da je bil prej član in odredil, da bi jedrno pripomogla po potrebi pogrebne stroške. Predlagano, da se dovoli \$100 izrednih podpor v pomoč pokritja pogrebniš. Podp. in sprejeto.

Društvo šte. 82 prosi za izredno podporo bratu Matku, kateri se je pred osmimi leti zelo opasno ob eksploziji, pri čemer je izgubil vso oklono očena videnja in vid drugega očena pri približno 75%. Pred leti sta mu umrli še dva otroka in tudi žena, kar je takorekoč zadnji čen vzdrževala družino s 8 otroki.

Predlagano, da se dovoli \$100 izrednih podpor, ki v bodoče se zalaga mesečno njegove družine izrednih blaginje. Podpirano in sprejeto.

Br. Stefan Kalina, član dr. šte. 115, se je polkoro v delokrog društva šte. 115, ko je bil član društva šte. 70. Bolim se je javil društvu šte. 115, na ko je bil še boljši, nahajal se je v bolnišnici in ni imel, da bi bil opravičen do podpore, ako bi se pravno bolnim javil, tako pa mu je bila podpora nakazana in fas po dnevu javljenja društva. Sklenjeno, da se mu izplača oja pojasnila o zadevi.

Br. Klarik, član dr. šte. 304, boleha za jetiko, na ko po nasvetu zdravnikov sprejemal podoben in se zdravil na deželo. Nakazani so mu bili vsotni stroški čen stran, s čemer se pa ne zadovoljuje in želi da se povrne tudi stroške za obratno vožnjo, ker se je vrnil iz tujine.

Predlagano, da se izplača na more vrtitoli, v slučaju, da društvo priporoča v izredno podporo, naj društvo odloži tozadevno prošnjo prihodnji seji gl. izvrševalnega odbora. Podpirano in sprejeto.

Društvo šte. 123 je predložilo inicijativo, v svrhu spremembe pravi, toliko, da bi se odpravilo vdranje posebnih bolniških razredov vsaki zase. Ker je jedrno pravilno predloženo, se jo odobri za priobčje v svrhu izlaganja podpor.

Razpravi se o priporočilu glavnega poretnega odbora, da naj se razpusti društvo šte. 249. Pojasnjuje se, da društvo je 12 članov in ni upanja, da se bo smoglo, ker ni nikake slogo med člani. Do začetkom tega leta sploh ni obdržalo nikakih sej in ko je bilo društveno posle člani, ki je sklenil upeljati red v gl. urad, ki člani, ki neželjo vstopati v jedrno pravila pogoda društvenega poslovanja, delovali proti nje. Deklar ko niso spravili in odbora. Po daljši razpravi se je odločilo, da se društvo šte. 249 razpusti in članom izda prestopna lista k bližnjim društvom. Podpirano in sprejeto.

Br. Underwood naznanja, da se je brat Joseph Per, član dr. šte. 63, obrnil na njega s prošnjo, da bi mu izplačal kaj ukrenila za njega, kar se nahaja v slabem zdravju, valed tega, ker se dolgo časa ne dela. Zadnji del je bil celo sedeljskim potom vzeta iz stanovanja.

Predlagano, da se mu dovoli \$25 iz sklada izrednih podpor, ako se dožene, da so njegovi podatki resnični. Podp. in sprejeto.

Br. Mike Kočevar, član dr. šte. 203, prosi za izredno podporo. Sklenjeno, da naj prošnjo predloži aktori odbora.

Društvo šte. 295 se pritožuje valed nastopa nekateri članov, ki hočejo prestopiti k društvu šte. 172. Društvo šte. 295 se je izrazilo iz dvoran tamkajšnjega tozadevnega samostojnega izobrazovalnega podpornega društva, ker je bilo v pripriljeno pod pritiskom društvenega razpisovalnika pri domu. Porota se, da se namerava prestopiti v društvo šte. 172 prenesti v delokrog društva, šte. 172, kar je v skladu s prestopnimi aktori članov od društva šte. 295 k številki 172.

Br. Underwood naznanja, da se je brat Joseph Per, član dr. šte. 63, obrnil na njega s prošnjo, da bi mu izplačal kaj ukrenila za njega, kar se nahaja v slabem zdravju, valed tega, ker se dolgo časa ne dela. Zadnji del je bil celo sedeljskim potom vzeta iz stanovanja.

Predlagano, da se mu dovoli \$25 iz sklada izrednih podpor, ako se dožene, da so njegovi podatki resnični. Podp. in sprejeto.

Br. Mike Kočevar, član dr. šte. 203, prosi za izredno podporo. Sklenjeno, da naj prošnjo predloži aktori odbora.

Društvo šte. 295 se pritožuje valed nastopa nekateri članov, ki hočejo prestopiti k društvu šte. 172. Društvo šte. 295 se je izrazilo iz dvoran tamkajšnjega tozadevnega samostojnega izobrazovalnega podpornega društva, ker je bilo v pripriljeno pod pritiskom društvenega razpisovalnika pri domu. Porota se, da se namerava prestopiti v društvo šte. 172 prenesti v delokrog društva, šte. 172, kar je v skladu s prestopnimi aktori članov od društva šte. 295 k številki 172.

Br. Underwood naznanja, da se je brat Joseph Per, član dr. šte. 63, obrnil na njega s prošnjo, da bi mu izplačal kaj ukrenila za njega, kar se nahaja v slabem zdravju, valed tega, ker se dolgo časa ne dela. Zadnji del je bil celo sedeljskim potom vzeta iz stanovanja.

Predlagano, da se mu dovoli \$25 iz sklada izrednih podpor, ako se dožene, da so njegovi podatki resnični. Podp. in sprejeto.

Br. Mike Kočevar, član dr. šte. 203, prosi za izredno podporo. Sklenjeno, da naj prošnjo predloži aktori odbora.

Društvo šte. 295 se pritožuje valed nastopa nekateri članov, ki hočejo prestopiti k društvu šte. 172. Društvo šte. 295 se je izrazilo iz dvoran tamkajšnjega tozadevnega samostojnega izobrazovalnega podpornega društva, ker je bilo v pripriljeno pod pritiskom društvenega razpisovalnika pri domu. Porota se, da se namerava prestopiti v društvo šte. 172 prenesti v delokrog društva, šte. 172, kar je v skladu s prestopnimi aktori članov od društva šte. 295 k številki 172.

Br. Underwood naznanja, da se je brat Joseph Per, član dr. šte. 63, obrnil na njega s prošnjo, da bi mu izplačal kaj ukrenila za njega, kar se nahaja v slabem zdravju, valed tega, ker se dolgo časa ne dela. Zadnji del je bil celo sedeljskim potom vzeta iz stanovanja.

Predlagano, da se mu dovoli \$25 iz sklada izrednih podpor, ako se dožene, da so njegovi podatki resnični. Podp. in sprejeto.

Br. Mike Kočevar, član dr. šte. 203, prosi za izredno podporo. Sklenjeno, da naj prošnjo predloži aktori odbora.

Društvo šte. 295 se pritožuje valed nastopa nekateri članov, ki hočejo prestopiti k društvu šte. 172. Društvo šte. 295 se je izrazilo iz dvoran tamkajšnjega tozadevnega samostojnega izobrazovalnega podpornega društva, ker je bilo v pripriljeno pod pritiskom društvenega razpisovalnika pri domu. Porota se, da se namerava prestopiti v društvo šte. 172 prenesti v delokrog društva, šte. 172, kar je v skladu s prestopnimi aktori članov od društva šte. 295 k številki 172.

Br. Underwood naznanja, da se je brat Joseph Per, član dr. šte. 63, obrnil na njega s prošnjo, da bi mu izplačal kaj ukrenila za njega, kar se nahaja v slabem zdravju, valed tega, ker se dolgo časa ne dela. Zadnji del je bil celo sedeljskim potom vzeta iz stanovanja.

Predlagano, da se mu dovoli \$25 iz sklada izrednih podpor, ako se dožene, da so njegovi podatki resnični. Podp. in sprejeto.

Br. Mike Kočevar, član dr. šte. 203, prosi za izredno podporo. Sklenjeno, da naj prošnjo predloži aktori odbora.

Društvo šte. 295 se pritožuje valed nastopa nekateri članov, ki hočejo prestopiti k društvu šte. 172. Društvo šte. 295 se je izrazilo iz dvoran tamkajšnjega tozadevnega samostojnega izobrazovalnega podpornega društva, ker je bilo v pripriljeno pod pritiskom društvenega razpisovalnika pri domu. Porota se, da se namerava prestopiti v društvo šte. 172 prenesti v delokrog društva, šte. 172, kar je v skladu s prestopnimi aktori članov od društva šte. 295 k številki 172.

podpora ne more izplačati društva ali dedičem, ker se bolniške podpore smatra za premoženje zavarovanega člana, za kar se samore izplačati je pravilno izvoljenemu administratorju pokojnikovega premoženja.

Predlagano, da to zadevo uredi upravljalni odbor v smislu pravi in tozadevnih državnih zakonov. Podpirano in sprejeto.

Brat Melle, član dr. šte. 436 se je pritožil na gl. poretni odbor, valed po gl. bolniškem tajniku zdržane ali prekinjene bolniške podpore. Predlagano, da se zadevo poveri bol. tajniku v ureditev v smislu pravi. Podpirano in sprejeto.

Brat Underwood želi pojasniti, če je član, ki je po katerikoli instanci obsojen povrniti kakšno vsoto v gotovini ali enotni (izsumski bol. podpore), obrezen plačati določeno vsoto predno vliki priziv na višjo instanco. V tolačenju postopanja v takem slučaju se zavzema obostranska stališča.

Predloženo je priziv na splošno glasovanje brata John Platinca, člana dr. šte. 388, proti odloku gl. poretnega odbora, kateri je določil, da ima brat Platinca povrniti društva vsoto \$174, za kolikor je bila društvena blaginja na prikrasjena, na podlagi društvenih računov, zabana njegovega poslovanja kot društveni tajnik.

Predlagano, da se priziv vzame na znanje, a izdaje na splošno glasovanje zdrži do izida sodniške obravnave. Podpirano in sprejeto.

Nadaljuje se razprava glede vračanja gotove vsote društva ali jedrno na podlagi odloka jedrnotnih instanc. Po daljši razpravi je stavljen predlog, da mora v slučaju, če je član po katerikoli jedrnotni instanci odrejen, povrniti društva ali jedrno kakšno vsoto, prizadeži določeno vsoto vrniti ali pa vliki varšino predno samore vzeti priziv na višjo instanco. Predlog podpiran in sprejet.

Stavljen je vprašanje, če samore član, kateri je bil kaznovan s odtegnjenjem gotovih članskih pravi, zavzema mesto društvenega odbornika v času, v katerem se ni njegova zadeva rešila po vseh jedrnotnih instanc. Sklenjeno, da se v takem slučaju smatra prizadežati člana suspendiranega od takih članskih pravi, kakorine se mu za kazna odtegne, do časa rešitve po najvišji instanci.

Brat Zaitz poroča o presikavi glede brata Basamk, člana dr. šte. 243, kateremu je bila bolniška podpora zdržana ostroma odklonjena, kakor tudi o došenjem postopanju o zadevi. Sklenjeno, da se postopanje bolniškega tajnika v tem slučaju odobri.

Brat Zaitz predloži pritožbo brata Jon Perhmeta proti zaključku glavnega izvrševalnega odbora o njegovem prizivu na višjo instanco. Sklenjeno, da ostane pri prvotnem zaključku.

Brat Vidrich želi tolačenju pravi glede kaznovanja članov pri društvih s izobčenjem.

Zaključeno, da se ne more nobenega člana kaznovati brez poročila obravnave, kot pravila predpisujejo; to je, da mora biti v vsakem slučaju predložena pisnena obtožnica, katera se mora reševati potom poročila obravnave, na kar se samore kaznovati na podlagi dokazanih krivitev pravi ali pravomožnih zaključkov.

Zadevo društva šte. 405 in šte. 135 glede prestopanja članov od prvega k drugemu društvu, se poveri bratu Wm. Sitter v oče preiskavo in ureditev.

Zaključek seje ob peti uri.

2. seja

Otvoritev seje ob 8. uri jutraj.
Navzoči vsi prejšnji gl. odborniki.
Zapisnik druge seje se sprejme s popravki.

Razpravi se glede nameravane ustanovitve novega društva v Clevelandu. Brat Somrak poroča o tamkajšnjih razmerah. Pojasnjuje se, da obstoji v Clevelandu še precej jedrnotnih društev, tako, da ima vsako priliko pristopiti k asemu ali drugemu društvu. Pojasnjuje se, da so v zapadnem delu mesta, kjer se namerava novo društvo ustanoviti, rojaki precej razkropljeni naseljeni. Po daljši razpravi o zadevi je stavljen predlog, da se iz razloga, ker v istem okrožju ne obstoji društvo, dovoli ustanoviti novo društvo, ako se za novo društvo prihlasi 15 novih članov. Podpirano.

Proti predlogu, da se dovoli ustanoviti novo društvo s 10 novimi člani. Podpirano.

Brat Calakar poroča o njegovemu obisku Pueblo v Coloradu. Društvo šte. 21 je priredilo proslavo dvajsetletnice obstanka jednote, katera je neprilakovano dobro uspela.

Nadalje poroča, da lelo mladencih in deklet v Pueblo ustanovili novo društvo, v čemer je posebno aktiven Stalek, ml. Predlagano, da se dovoli ustanoviti novo društvo v Pueblo, ako nima obstoječe društvo ugovora. Podpirano in sprejeto.

Brat predsednik predloži izved okrožnice katere razpošilja na društva Labor defense Council, v svrhu zbiranja prispevkov v obrambni sklad, ki se glasom cirkularja vporablja za sodniške obrambe delavskih voditeljev. Nekatera društva so poslala te cirkularje v gl. urad v svrhu pojasnila o zadevi. Pojasnjuje se, da se na skid zbira za pokrivanje stroškov obravnave, ki izvršajo iz komunistične konvencije, ki se je vršila v Bridgeham v Michiganu. Zadeva vodi le malotrvajni odbor, ostala imena, ki so navedena na cirkularjih, se pa vporablja le za propagando, za boljši vseh pridobivanja prispevkov.

Priporoča se boljše previdnost v takih zadevah, o katerih ni članstvo dobro seznanjeno kakaj se vporablja. Razsodljive podrobnosti o zadevi niso znane gl. izvrševalnim odbornikom.

Predlagano, da gl. izvrševalni odbor ne more priporočati društvom odslati se na apelo tozakevanega Labor Defense Council, ker ne more imeti nikake kontrole ali znanja o porabljanju tega sklada. Podpirano in sprejeto.

Foreign Language Information Bureau želi, da bi Prosveta postala članica tega odbora. Pojasnjuje se, da je koristno za list in jedrno, da se člani, kajti skoli njih urad dobi list in jedrno marsikakšno informacijo, ki so valne ne same za nake članstvo, temveč sploh za vse Jugoslovane.

Predlagano, da se jedrno vliani s članarino \$50, kar naj vključuje članarino posameznih gl. odbornikov. Podpirano in sprejeto.

Predloženo je slika poslana od brata Kiuna v svrhu vporabe za stenski koledar. Pojasnjuje se, da je slika za prihodnji koledar še dolga. Ker upravljalni odbor ni nameraval izdati na prihodnjem koledarju kakšno umetniško sliko, je predlagano, da se slika vrne s tem pojasnilom. Podpirano in sprejeto.

Glede nabavljajanja društvenega pisalnega popirja in kover, se sklene, da se to nabavi kakor hitro bo lastna tiskarna obratovala.

Ker je zaloga članskih zapiskov približno polovico polna, brat gl. tajnik priporoča, da naj bi se naročilo svilo do 2000.

Predlagano, da se naročila svila iz 1000 na 2000 po leti ali nižji ceni. Podpirano in sprejeto.

Brat tajnik poroča, da je zaloga pravi polna. Nekaj društev je vpisalo v gl. urad pravila, kolikor so jih imeli več v zalogi kot so jih rabila, a dvomi, da bo to stilo zadostovalo za prihodnje konvencije. Se vzame na znanje.

Brat tajnik naznanja, da je zavarovalnica na jedrnotno podopje vršena iz 10 na 25 tisoč dolarjev proti poljarju in na 10 tisoč proti člani, ker je podopje znatno poravnano.

Pojasnjuje se, da je zavarovalnica proti požaru previsoka, ker moramo poleg tega zavarovati tudi pohištvo in druge predmete. Zagovarja se vzeta zavarovalnica in povdarja, da si niti zadostni visoka, ko to postopje popolnoma gotovo in opremljeno.

Predlagano, da ostane pri obstoječi zavarovalnici, katero pa naj se vzile v smislu priporočila stavljenica. Podpirano.

Protipredlagano, da ostane zavarovalnica proti požaru na vsoti kot je zdaj določena. Podpirano. Sprjet je post predlog.

Brat tajnik poroča, da ni prejel nikakega poročila od odbornikov Slovenskega zavetstva, kot je bilo od letih obljubljeno. Obljubljeno se je, da se odbor v podrobnejši poročali po konferenci, katera bi se imela vršiti te predstavi spomni. Če je odbor slov. zavetstva bil ukrep ali ni, kakor tudi se je je spik tudi kakšno sejo ali konferenco.

Predlagano, da se odbor v javnosti pozove, da izda

pojasnila o obstanku tozadevnega sklada. Podpirano in sprejeto.

Slov. Hranilno in posojilno društvo v Čenogomlju, Pa. se pripravlja na posojilo v znesku 10 tisoč dolarjev. Pojasnjuje se, da se samore v smislu sedanjih pravi jednota denar le obrestnosno nalagati, ne more pa se investirati v delnice in na posojevati. Pojasnjuje se vladna delodolbe o poslovanju stavljenih društev v državi Penns. Val gl. odborniki se uvrjeli, da je ta način investiranja popolnoma varen, kot v municipalne zadolžnice, a v sedanjih pravih ni nobene dolodolbe, ki bi dovoljevala podvzemati tako investicijo.

Predlagano, da se prošnjo ne ugodl v razloga, ker ni mogoče ugoditi v smislu pravi. Podpirano in sprejeto.

Zaključek tretje seje.

4. seja

Brat predsednik otvoril sejo ob določnem času.
Navzoči vsi prejšnji gl. odborniki.
Zapisnik tretje seje se sprejme s popravki.

Društvo šte. 88 želi govornika ob priliki veselice dne 27. novembra, in želi, da bi nastopil kot govornik brat glavni podpredsednik. Prošnji se ugodl.

Brat tajnik poroča, da je prejel od Hafner and Co. polico zavarovalnice proti požaru na posetje brata Zolera, v znesku 10 tisoč dolarjev, katero pa je zopet vrnil Hafner and Co. s tozadevnim pojasnilom, ker ni bila v voiti kot določa tozadevna pogodba.

Predlagano, da se za bratu Zolera odloke za gotov čas, do katerega naj zadevo uredi v smislu pogodbe, ako ne uredi zadeve v določnem času, naj se izloči odvotnik v svrhu iztirjanja posojila. Podpirano in sprejeto.

Društvo šte. 147 želi, da bi se razpisalo ponudbo med slovenskimi godbeniki umetniki, za skladbo kakšne dobre godbene kompozicije, izmed katerih najboljša delo, naj bi si jedrno osvojila za jedrnotna himno.

Predlagano, da se jedrno za sedaj ne peča o zadevi. Podpirano in sprejeto.

Brat bolniški tajnik poda sledeče poročilo:
Poročilo o stanju bolniškega sklada na dobo od 1. julija do 31. avgusta 1924.

Ker also še računai za mesec september v vsem dovršeni, podajem moje poročilo le za dva meseca, ki je sledeče:

Preostanek	31 dnevnog	32 dnevnog	33 dnevnog	34 dnevnog	35 dnevnog	36 dnevnog	Skupaj.
dne 1. jul.	\$25,455.35	\$26,272.33	\$13,911.70	\$ 885.22	\$2,357.55	\$ 273.85	\$73,840.40
doh. v jul.	15,845.70	25,218.63	23,078.25	3,879.80	2,702.00	9.00	73,731.10
doh. v avg.	10,542.00	18,477.25	15,165.00	2,614.90	1,456.00	4.05	48,560.10
Skupaj:	\$51,843.05	\$61,068.13	\$52,154.95	\$7,179.92	\$ 800.15	\$ 288.70	\$194,534.00
Izd. v jul.	\$ 8,421.50	20,030.00	16,231.00	5,000.00	2,052.50	—	48,735.00
Izd. v avg.	9,948.50	19,273.00	17,053.50	5,188.00	1,587.50	—	50,102.50
Skupaj:	\$18,370.00	\$39,303.00	\$33,284.50	\$10,188.00	\$ 3,640.00	—	\$98,997.50
Ostanek:	\$33,473.05	\$21,765.13	\$18,870.45	\$2,991.92	\$ 437.65	\$ 288.70	\$95,536.50

Opomba: Vsote označene s "g" označijo primankulja.

V dohodkih so vključeni tudi izredni nakladi 4 in 5 dolarskega razreda. Iz gornjih števil je razvidno, da je bila rezerva koncem meseca avgusta vseh razredov nad čimomešno rezervo izsumski 5 dolarskega razreda, kateri izkazajo klub visoki izredni mesečni le \$518 manj primankulja kot koncem meseca junija, valed česar ni upanja, da bi se petdolarski razred povpel tekom tekočega leta na določeno rezervo s razpisano izredno mesečnino. Ker določena redna mesečnina štiri dolarskega razreda ne pokriva tekočih izdatkov svojega razreda, ni priporočljivo izredno mesečnino tega razreda opustiti, kajti ako storimo to, bo gotovo tudi ta razred zopet pod določeno rezervo, pred pretekom tekočega leta. Ako ne pride kaj posebnega vmes, je upati, da se bo v novem letu samoglo zadostno prekinili izredno mesečnino štiri dolarskega razreda. Koliko časa se bo mogel vzdržati v določeni rezervi, je seveda odvisno od razmer v bližnji bodočnosti.

Blas Novak, tajnik bol. oddelka.

Poročilo se vzame na znanje.

V svrhu pokritja primankulja v petdolarskem razredu, ki znaša nad \$2,500, se priporoča, da naj se razdeli cela vsota na vse člane tega razreda in razpisalo nakladi v voiti kolikor pripade na posameznega člana.

Predlagano, da se izredna mesečnina petdolarskega razreda vzile iz 3 na 5 dolarjev mesečno, za toliko časa, da se primanjulja pokrije. Podpirano.

Ker je iz poročila o stanju tega razreda razvidno, da se primanjulja s obstoječo naklado polagoma nile, je stavljen protipredlog, da naj se višanje izredne mesečnino opusti, in na mesto tega apelira na društva, da posebno strogo nadzirajo člane, ki so zavarovani se visoke podpore in parjo, da so bolniški sklad ne izkoristijo, in ako se kljub temu ne bo petdolarski razred opomogel do zaključka tekočega leta, naj se v prihodnjem letu naklada svila. Podpirano.

Sprejet je predlog.

Predlagano, da se potom posebnih cirkularjev pošli društvu in opozori na strogo nadzorovanje bolnikov. Podpirano in sprejeto.

Brat urednik priporoča, da naj bi se odpravilo priobčanje posebnih naznanil od posameznih društev, opazujajoč člane, kadaj se vrile letne društvene seje, in na mesto tega, naj bi se izdal skupen apel na vse društva, da naj se članstvo vdeleli letnih društvenih sej, pri čemer naj se priobči seznam vseh društev s navedenjem datumov, kadaj se vrile letne seje posameznih društev.

Stavljen je v tem smislu predlog in sprejet.

Dalje poroča brat gl. urednik o proslavi dvajsetletnice obstanka jednote v Bridgeportu, Ohio, katera je zadovoljivo izpadla. Se vzame na znanje.

Brat Josef Zaverinik poda sledeče poročilo:
Conjeni gl. upravljalni odbor.

Znane je odbornikom, da dva-fox in brat Zaitz prešla na zadnji seji gl. upravnega odbora naloga, da pojava pri dobri pravi tvrdki, aka/se bratje Verderbar, Terbovec in Ambrosich, bivši gl. tajniki, bivši gl. blaginjski in bivši predsednik gl. poretnega odbora, in prekritiva od pravne tvrdke pisneno izjavo, izvršili ali ne hanjivo dejanje v smislu kazenskega zakonika države Illinois, ker so pošiljali posredne dedičem v stari kraj skoli agencijo, katere instanci so bili oni trije kot uslužbeni S. N. P. J., za kar se prejimali posebej plače, ta agencija je pa bila le posredovalna agencija med pravo agencijo in S. N. P. J. in se ni od teh posredovalni pridržali nekaj denarja, kar se sami imenovali zaslužek, ko se je vršila obravnava proti njim pred glavnim odborom meseca januarja 1920, preden so nakazali celo vsoto, ki je bila dedičem, prvi agenciji, da jo izplača dedičem v starem kmju.

Odločila eva se, da povabiva s sabo gl. predsednika Vincenca Calakarja, ko greva k pravi tvrdki, da se prepriča, da naloga tako izvršiva, kot je zaključil gl. upravni odbor na svoji zadnji seji

kakršnje, ampak pred sodiščem se ne more nastopiti za uspešno kriminalno zasledovanje, ker je jednota zamudila rok, ki ga zakonik določa za kriminalno zasledovanje.

Ta dogodek nas uči, da je treba priložnosti konvencij predlagati, da razširi pooblastilo v takih stvareh na vsi gl. odbor S. N. P. J., če bolje povedano na vsi člani S. N. P. J., da lahko uvedejo zasledovanje v sloboj, ponovno jedinstveno desarja, ako poklicni faktorji v gotovem času ne izvrše tega.

Ravnato je treba določiti, da se ne morejo tisti, ki so obtoženi poverbe, obratovati na konvencijo in staviti pogovor, dokler ni njih zadeva končana na sodišču, ker se poklicni faktorji, ki so imeli izvršiti zasledovanje na sodišču, popolnoma opravičljivo izrajajo, da je poseganje konvencije v zadevo, omejevalo njih delo in zasledovanje na sodišču.

Ker se ne more uvesti proti prisaditveni vsebinske kriminalnega zasledovanja, se ni proti prisaditveni ustavljeno civilno postopanje. Kako bo končalo civilno postopanje, je stvar sodišča. Rečeno je toliko, ako bi bilo pravilno uveljavljeno kriminalno zasledovanje, bi bilo veliko lažje končati in doseči uspešno civilno postopanje.

Jednota je odgovorna za vse posmrtnine, ki se izplačajo dedičem, dokler ne prejme od dedičev potrdila, da se prejeli izplačeno posmrtnino, ki jim gre.

Vsa posmrtnina je lastnina jednote, dokler je pravi dedič ne prejme. Član, uslužbenec, društveni odbor ali glavni odbor, ki si brez dovoljenja Slovenske narodne podporne jednote in dediča kaj pridržal od posmrtnine, izvrši po zakonu države Illinois tatveno storitev. Ako se dogovorijo več članov, uslužbenec, društveni odbor ali glavni odbor, ki si pridržal del posmrtnine brez dovoljenja Slovenske narodne podporne jednote in dediča, izvrši zaroto za izvršitev goljufije.

(podpis) Joža Zavertnik.

Brat Zalta poroča, da je bil na sestanku pri odvratniku in se pridruži poročilu brata Zavertnika.

Poročilo tozadevnega odbora se včasno ne znanje. Brat Zavertnik za tem izjavlja, da njemu ni bilo, do tedaj pred zadnjo sejo, znano, da bi se moralo bivo prisadite glavne odbornika kriminalno zasledovati, ker je kole isti čas prejel zakonik.

Glede obstoječe civilne tožbe se poroča, da pridejo argumenti za Demuzer na davej red v kakšnih treh tednih, končna sodnijska obravnava pa pride na dnevni red šele po več mesecih.

Predlagano, da se nalaga ojetu tozadevnemu odboru poduzeti vse potrebne korake, za pospešitev obravnave in gnosti obravnava na višje sodišče ako potrebno. Podpirano in sprejeto.

Brat Godina poroča, da v upravi pri letu ni posebnih sprememb. Slabe delavke razmere, seveda upliva tudi na let. Omenja, da je bil poslan kot govornik v Wally Grove, W. Va., ob priliki razvija nastave društva Niv. 425, ob kateri priliki je spremljalo domo bolnega brata Matija Juranta, kateri se je nahajal v bližini Chicago. Obenem je preiskal zadevo brata Plahinec, bivšega tajnika dr. Niv. 385 v Purgle, W. Va., in podatke izročil gl. poročnemu odboru. Poročilo se včasno ne znanje.

Stavljeno je vprašanje, kako je prišlo do tega, da se je v gl. urad nabavilo time clock, ko je glavni odbor v januarju 1923 zaključil, da se ne nabavi.

Brat gl. predsednik pojasnjuje, da je bil sentiment gl. odbornikov seje gl. odbora, da se nabavi time clock, ako se uvidi za potrebno. Uvidel je za potrebno, ker je bil namenjen s tem kontrolirati delavce pri predelovanju poslojpa, imel je tudi v videku tiskarno, kjer bo po njegovem mnenju potrebna.

Po daljši razpravi o zadevi, je stavljen predlog, da se nakup ure odobri. Podpirano in sprejeto.

Predlagano, da se ukrepanje o rabi ure preloži na prihodnjo sejo. Podpirano.

Protipredlagano, da se za uslužbenca v uradu sploh ne rabi ure. Podpirano.

Sprejet je predlog.

Ker je s tem dnevi red izrpan, se čita zapisnik pete seje, kateri se sprejme s popravki.

Brat gl. predsednik zaključil zborovanje od 12. uri.

Vincent Calkar, predsednik,

Blas Novak, zapisnikar.

uposliti, če je posebn poslojpa nastavljen ali ne in če se dobi izkušnega predelavca, je tudi zmožen skrbeti za točno in pravilno izvrševanje notranjega dela. Samo za nakupovanje potrebila in splošno nadzorstvo v tiskarni se pa ne vidi potrebo najemati poslojpa.

Izjava se, da je bolje za uspešno vodstvo tiskarne, ako se uposi poslojpa, kot pa če se to delo poveri kakšnemu gl. odborniku, ker bi na ta naša imeli osebe, ki bi imela na skrbi le vodstvo tiskarne in bi vsled tega bilo vse delo in vodstvo dosledneje izvršeno.

Predsednik zaključil sejo.

5. seja.

Začetek seje ob določenem času.

Navzoči vsi prejšnji gl. odborniki.

Zapisnik 4. seje se sprejme s popravki.

Nadaljevanje razprave glede tiskarne.

Po daljši razpravi je stavljen predlog, da se zaposli po unikijskih predpisih potrebne predelavce v delavnici, vodstvo tiskarne pa se poveri upravniku Prosvete, kateri nastavlja ostale potrebne delavne moči v sporazumu s predelavci. Podpirano in sprejeto.

Razpravlja se o financiranju poslojpa in opreme tiskarne.

Priporočeno, da se na tekoče leto opusti razpisovanje izrednih mesečnih, o tem naj bi odločala seja glavnega odbora v januarju, ko bo določeno razvidno kako visoka naklada bo potrebna.

Pojasnjuje se, da je upravni sklad že zdaj izrpan vsled predelovanja poslojpa, aicer upravni sklad ni nič slabšeji kot je bil, a je gotovina investirana v poslojpa in opremo. Neobhodno potrebno je, da imamo na rokah v gotovini zadostno vlogo za smaganje stroškov v zvezi s predelovanjem poslojpa, kakor tudi za običajne tekoče upravne stroške.

Predlagano, da se razpiše izredni assessment po \$1 na člana za mesec december, za upravni sklad. Podpirano in sprejeto.

Predložena je prošnja hišnika za povišanje plače.

Predlagano, da se zadeva glede povišanja plače hišniku prepusti gl. predsedniku v izravnavo sorazmerno s delom, do časa ko se uposi stalnega oskrbnika za stalno plačo. Podpirano in sprejeto.

Brat predsednik poroča, da bo v kratkem potrebno zaposliti oskrbnika za jednotno poslojpa, ki bo imel na skrbi čiščenje poslojpa, kurjenje, kakor tudi dajanje dvorane v najem in vse drugo s oskrbovanjem poslojpa. Priporočeno, da naj bi se dobilo oženjenega oskrbnika, ki bo stanoval v poslojpi in da bo skrbel, da bo vsaki čas pri rokah, ako ne sam pa vsaj namestnik.

Predlagano, da se v smislu tega priporočila razpiše globe za oskrbnika jednotnega poslojpa. Podpirano in sprejeto.

Priporočeno, da naj bi se v januarju, ob priliki letne seje skupnega glavnega odbora privedlo veselico v prid upravnega sklada, kar naj bi se smatralo za oficelno otvoritev dvorane. Stavljen je predlog v tem smislu, ki je podpiran in sprejet.

Predlagano, da se na sejo glavnega odbora v mesecu januarju povabi vse nove in sedanje glavne odbornike. Podpirano in sprejeto.

Stavljeno je vprašanje, kako je prišlo do tega, da se je v gl. urad nabavilo time clock, ko je glavni odbor v januarju 1923 zaključil, da se ne nabavi.

Brat gl. predsednik pojasnjuje, da je bil sentiment gl. odbornikov seje gl. odbora, da se nabavi time clock, ako se uvidi za potrebno. Uvidel je za potrebno, ker je bil namenjen s tem kontrolirati delavce pri predelovanju poslojpa, imel je tudi v videku tiskarno, kjer bo po njegovem mnenju potrebna.

Po daljši razpravi o zadevi, je stavljen predlog, da se nakup ure odobri. Podpirano in sprejeto.

Predlagano, da se ukrepanje o rabi ure preloži na prihodnjo sejo. Podpirano.

Protipredlagano, da se za uslužbenca v uradu sploh ne rabi ure. Podpirano.

Sprejet je predlog.

Ker je s tem dnevi red izrpan, se čita zapisnik pete seje, kateri se sprejme s popravki.

Brat gl. predsednik zaključil zborovanje od 12. uri.

Vincent Calkar, predsednik,

Blas Novak, zapisnikar.

peči radi erjune, je procentualno ugovoril, kako naj se prispevna vsota \$110.71 razdeli med prisadite. Denar je bil odposlan na imenovani odbor 11. novembra 1924 in se bo razdelil sledeče:

Osebek Jakob 4117.64 kron, Bosina Anton 4117.64, Pakin Frano 4117.64, Veinberger Mirko 3231.36, Obaha Helena 3231.36, Razborsek Kaci 3231.36, Fein Ludvig 2059.32, Hleboš Frano 2059.32, Veinberger Engelbert 1000, Pric Ignac 1000, stroški 1216.36; skupaj 29,376 kron.

V slučaju difference pri valuti se bo popravek izvršil pri stroških, katere je imel v odbor v Trbovljah pri prispevovanju. V imenu trbovlskih delavcev se prisrčno zahvaljuje vsem darovalcem. S tem čitva, da sta stori la najino dolžnost in končala zadevo. — Frank Pavlich, Leo Madvedek.

IZOBRAZVALNA AKCIJA J. S. E.

V fond "Izobraževalne akcije JSE" so vplačala društva in socialistični klubi v septembru in oktobru kot sledi:

Skupina	Kraj	Vsota
121, SNPJ, Detroit, Mich.	6.00	
412, SNPJ, Pirostone, Colo.	2.67	
154, SNPJ, Maddy, Ill.	2.00	
214, SNPJ, Mullan, Idaho.	2.34	
74, SNPJ, Virden, Ill.	2.00	
209, SNPJ, Nekoma, Ill.	4.00	
47, SNPJ, Springfield, Ill.	2.00	
184, SNPJ, Springfield, Ill.	2.00	
275, SNPJ, Maynard, O.	2.10	
245, SNPJ, Lawrence, Pa.	3.00	
268, SNPJ, Muskegon Heights,	1.00	

Skupaj \$123.96

Tajništvo J. S. E.

47, Springfield, Ill. 2.00

69, Hermisla, Pa. 2.00

1, Chicago, Ill. 5.00

151, Lloydell, Pa. 2.00

228, Purgle, W. Va. 2.00

Skupaj \$123.96

Tajništvo J. S. E.

47, Springfield, Ill. 2.00

69, Hermisla, Pa. 2.00

1, Chicago, Ill. 5.00

151, Lloydell, Pa. 2.00

228, Purgle, W. Va. 2.00

Skupaj \$123.96

Tajništvo J. S. E.

47, Springfield, Ill. 2.00

69, Hermisla, Pa. 2.00

1, Chicago, Ill. 5.00

151, Lloydell, Pa. 2.00

228, Purgle, W. Va. 2.00

Skupaj \$123.96

Tajništvo J. S. E.

MRS. MARY BLATNIK, BABICA.

se je preselila na 995 National Ave., cor. 20th Ave., Milwaukee, Wis. Telephone Orchard 4823.

Se priporoča Slovencem.

PATENTI

Recepte se pošte ilustrativna knjižica o obrisi o patentih. Pišite še danes v sloj. jasku.

BRYANT & LOWRY,

Registered Patent Attorneys,

Victor Building, Washington, D. C.

Naslednji A. M. Wilson, Inc.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI

in skupaj \$15.00 do \$25.00 dobite. Vi lahko dobite \$15.00 za 100 kap po 15c vsaka, \$10.00 za 100 kap po 10c vsaka, \$5.00 za 100 kap po 5c vsaka, skupaj \$14.50. Naša cena je le \$14.50. Vsi čisti dobitek je najmanj \$20.00, lahko računate tudi več. To se izvršuje vsakej in se rabijo vedno vsa boljša sgarvati in priplati. Pošljite nam \$14.50 s narobljen, da si zagotovite pravo časno nahavo. Ne odlašajte do sednje minute. Mi vam damo zadovoljstvo ali vrnemo denar.

JAY P. WALK, D. I.

2048 N. Ridgway Ave., Chicago, Ill.

POVEČAJTE ZASAVO NA VASI VESELICI